

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 45 (669)

TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — lapkričio (November) mėn. 8 d.

Kaina 10¢

The Lights
of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.
Authorized as second class mail by
the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.
SAVAITRASTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Kultūra ir duona

Negalime sakyti, kad S. Amerikoje lietuviai neturi duonos rūpesčių. Jų yra, kaip ir visur, nežiūrint, kad ir Kanada ir JAV gyvena maisto ir šiaip gaminių pertekliu. Paskiram žmogui ir čia tenka patirti medžiaginių rūpesčių, nors jie, apamai imant, čia lengviau nugalimi nei kitur. Naujesiems ateiviams besikuriant tie rūpesčiai buvo net patys didžiausi. Dabar jie atslūgo, nes dauguma jau tiek prisigyveno, kad gali jau ir kitur gyvenantiems padėti. Užtat kitur gyvena tautiečiai ir beldžiasi į "amerikonų" duris, kurios, kad ir ne per daug plačios, atsidaro. Pro jas yra teikiamos medžiaginės gėrybės net pavergtoj Lietuvoj, Sibire, Suvalkų trikampyje gyvenantiems tautiečiams. Bet ar to užtenka? Ar žmogus tik viena duona gyvas? Čia tad ir kyla klausimas, ar mes "amerikonai" nesame užmirę, kad lietuvius negali išlikti lietuviu rūpinamasis vien duona, t.y. medžiaginėmis gėrybėmis? Esame pajėgūs eksportuoti medžiaginę paramą, bet ar galime teikti dvasinę — kultūrinę. O ir mes patys ar nedaugiau vertiname medžiaginių vertybių organizuotojus už dvasinių — kultūrinių telkėjus bei kūrėjus? Dėl duonos stokos S. Amerikoje nemirė ir nemirs nė vienas lietuvis, bet dėl dvasinio — kultūrinio peno stokos mirė ir dar mirs šimtai. Juk lietuvis, atitrukęs nuo savo gimtosios lietuviškos bendruomenės, nuo jos kultūrinio gyvenimo nesulaikomai žūsta savo tautai. Lietuviai tėvai yra pajėgūs aprūpinti savo vaikus duona, bet nevisada pajėgūs aprūpinti juos lietuviško kultūrinio gyvenimo vertybėmis. Vieni nepajėgia dėlto, kad nesistengia, kiti dėlto, kad kultūrinis mūsų gyvenimas persilpnas ir negali įtraukti jaunimo, kuris kitur randa labiau imponuojantį kultūrinį gyvenimą.

Kiekviena tauta yra tiek tauta, kiek sugeba pakilti dvasinėje kultūroje. Jei to kilimo nėra, tauta grįžta į primityvinį gyvenimą, į genčių kovas ir pasyry. Išnykimas. Pvz. Kanadoje turime indėnų įvairių genčių, kurios gyvena pasikėlusios grupėmis primityvų gyvenimu, bet tautos lygio nepasiekia, nes nėra dvasinio — kultūrinio kilimo. Jos pasitenkina duonos rūpesčiais, o užsimoti didesniame dalykame nepajėgia. Tiesa, mes nesame tokioje būklėje ir užsigautume, jei kas lygintų mus su indėnais. Vis dėlto prieš mūsų akis iškyla perspėjanti tiesa, kad lietuviškos kultūros klausimas mums, kaip tautai ar jos daliai, yra gyvybinės reikšmės. Jau nepriklausomos Lietuvos metais rašė prof. V. Mykolaitis-Putinas: "Lietuvių tautai savos dvasinės kultūros — mokslo, meno ir literatūros reikškas yra toks būtinas, kaip duonos kėsnis. Kai mes nugirstame iš mūsų kaimynų, o ypač priešų, kad mes esame tauta, kuri neturi savos literatūros arba tėturi ją labai menką, tai toks priekaištas skamba netik panika, bet ir noru bei grasinimu mus nužudyti". Gyvai įsivaizduojant, kaip būtų, Lietuvoje kurėme savąją kultūrą pagreitintu tempu. Deja, jos nesukūrėme tokių, kuri prilygtų šimtmečių kurtoms kultūroms. Be to, jos organinis augimas buvo svetimių jėgų sukludytas. Šiuo metu Lietuvoje apie laisvą tautinės kultūros kūrybą negali būti kalbos. Užtat tos jėgos, kurios pasiekė laisvąją pasaulį, turėtu visa turima energija atsidėti lietuviškajai kultūrai, nes tik jos dėka bus išmanoma lietuvių išsivijoti. Be to, jos laimėjimai bus ir laisvos Lietuvos laimėjimai ateityje.

Tokiame fone yra organizuojamas jau antras kultūros kongresas Čikagoje lapkričio 22-24 d. Nežiūrint kilusio erzelio dėl šalutinio dalyko, jis turėtų akivaizdžiai priminti mūsų visuomenę, kad lietuviškoji kultūra nėra prabanga, o gyvybės reikškas. Jis turėtų paskatinti visuomenę kultūriniam kilimui bei didesniame vertinimui savųjų kūrėjų. Tam galėtų daug pasitarnauti organizatoriai. Jų pareiga būtų pranešti visuomenei savų autorių kultūrinius laimėjimus. Taip yra visur. Patys autoriai — kūrėjai nevisada yra paslankūs pasiekti visuomenę. O kai kūrėjai pajus tapatinę užnugarį, galės duoti daugiau ir geresnių kūrinių. Kai palengvės duonos rūpesčiai, atsirad daugiau laiko kūrybai, o kai pakils visuomenės susidomėjimas, pakils ir kultūrininkų entuziazmas. Galimas dalykas, kad kultūros kongresas, kaip ir kiekvienas kongresas, didelių darbų nenuveiks. Reikia betgi laukti, kad jis suteiks mūsų kultūrinį elitą ir dar kartą sujungs kultūrinius mūsų vandenį, kurie reikalingi stipresnio subangavimo. Pavienių kūrėjų yra. Jie dirba vieni, nelaukdamai talkos. Tai mūsų išsiviję partizanai. Reikėtų, kad kultūros kongresai parodytų savo organizacinę galia telkti mūsų partizanus. Čia būtinas bendras frontas, pajėgias atlaikyti griaujamąsias jėgas. Jis turėtų būti planuojamas, svarstomas ir suteiktinai vykdomas.

Pr. G.

Kas naujo Kanadoje?

Užsienio investuotojai nėra mėgiami kanadiečių, tuo tarpu patys kanadiečiai nerizikuoja investuoti savo santaupas į Kanados pramonę. Bankuose laikoma virš \$8 bil. santaupų ir kartu keliama nepasitenkinimas, kai kitų kraštų pramonininkai valdo įvairias įmones Kanadoje.

Newfoundlando prov. rinkimai įvyks lapkričio 19 d. Premjeras Smallwood tikisi gauti liberalų daugumą. Provincijos parlamente yra 36 atstovai, kurių 31 yra liberalas ir tik 3 konservatoriai.

Parlamente svarstomas įstatymo projektas, pagal kurį darbdaviai turėtų priimti darbininkus virš 45 metų amžiaus. Šiuo metu Kanados pramonėje vyresnio amžiaus asmenims beveik neįmanoma gauti pastovesnį darbą.

2000 kanadiečių karių V. Vokietijoje, kurie turėjo būti pakeisti naujai priimtais savanoriais, laikinai paliekami Vokietijoje. V. Vokietijoje yra virš 6000 kanadiečių karių.

Kanados valstybinė geležinkelų b-vė CNR visoje S. Amerikoje turi ilgiausią geležinkelio tinklą — 35.000 mylių.

Galinga seismografinė stotis pastatyta Kanados šiaurėje, kuria bus galima suvesti kiekvieną atominės bombos sprogdinimą pasaulyje, įskaitant ir požeminius bandymus.

Susirūpinta advokatų nesažiningumu, kuris kaskart vis labiau plečiasi. Ontario advokatų sąjunga, turinti 5500 narių, 1953 m. buvo įvedusi \$10 mokestį padengti įvairiems išieškojimams. Vėliau tas mokestis buvo pakeltas iki \$20 ir prieš 2 metus iki \$45. Adv. Murray Gruson buvo nubautas 3 metams kalėjimo už išieškojimą \$415.000, kurie priklausė jo klientams.

Ūkių skaičius Kanadoje per paskutinius 20 metų sumažėjo iki 677.000 iki 490.000. Ūkių darbininkų skaičius taip pat sumažėjo net puse milijono. Dabar ūkiuose dirba tik 675.000 darbininkų.

Japoniški automobiliai pasirodys Kanados rinkoje ateinančiais metais. Jie bus priskirti prie mažųjų grupės ir kainuos apie \$2000. Datsun Bluebird pirmą kartą Japonija eksportuoja automobilius į 77 kraštus ir iš kiekvieno krašto įveiks apie 1000 automobilių. Tarp kitko, automobiliai būsia pusiau ka-

nadiški, nes didesnė dalis vartojamo pieno yra pagaminta Kanadoje ir darbininkai valga duoną iš importuotų Kanados kviečių.

Prieš karalienės himną protestavo 50 North Collegiate Institute Barrie, Ont., studentų, motyvuodami, kad jis nėra oficialus Kanados himnas. Kitiems mokiniams giedant himną, jie sekdžio keletą dienų. Jie laišku kreipėsi į Ontario švietimo ministrą, kuris pasiūlymą, kad pamo-kas reikia pradėti karalienės himnų, nors Kanada ir neturinti atskiro oficialaus himno.

Bus valstybinė Kanados loterija?

Pastaruoju metu pradėtas stipriau judinti loterijos klausimas — spaudoj ir parlamente. Susidarė specialioji organizacija iš kelių asmenų, kuri jau surinko 14.000 parašų po atitinkamu prašymu ir pasiuntė Kanados feder. parlamentui. Norima, kad būtų atitinkamai pakeistas įstatymas ir įvesta valdžios prižiūrima loterija ligoninių naudai. Apskaičiuojama, kad kanadiečiai kasmet išleidžia \$9 mil. užsienio loterijoms, ypač ainių loterijai. Pagal turimus duomenis, Airijos loterija

75% pajamų skiria laimėjimams ir kt. išlaidoms, o 25% — ligoninėms. Jeigu Kanadoje būtų įvesta tokia loterija, ligoninėms tektų \$2.500.000. Tai palyginti mažą sumą. Vien federacinė — provincinė ligoninė apdraudžia šiemet cituojama \$800 mil., neskaitant administracinių išlaidų: be to, \$200 mil. numatyta išleisti remontui bei statyboms. Manoma taipgi, kad loterijos įvedimas sumažintų gausias sumas ligoninėms iš privačių aukotojų. (A. G.)

PLB viršūnių posėdžio dalyviai Toronte 1962. X. 27-28 d. Iš kairės: A. Rinkūnas, "TZ" red., inž. E. Ciuplinskas, Z. Dailidka, V. Adamkavičius, dr. P. Lukoševičius, Kanados PLB pirm.; prof. J. Puzinas, kultūros tarybos pirm.; J. Matulionis, dr. J. Sungaila, PLB v-bos pirm.; dr. J. Grinius, J. Kraliauskauskas, J. Kardelis, "NL" red.; St. Barzdukas, P. Gaučys, kultūros kongreso rengėjų k-to pirm.; J. Jasaitis, JAV B-nės centro v-bos pirm. Nuotraukoj trūksta: Tėvo J. Borevičiaus, SJ, dr. H. Nagio ir dr. J. Šemogo.

Kubos krizė nesibaigia

Kas nebuvo skelbiama visuomenei

Kai JAV prez. Kennedy skaitė garsiąją televizijos kalbą, skelbiančią karantiną Kubai, visuomenė dar nebuvo aiški, kas iš tikrųjų vyksta, kad taip staiga imtasi karinių priemonių. Tylejo Baltieji Rūmai, tylėjo ir senatoriai, kurie šiaip jau yra labai plepus. Tik sušvelnėjęs įtampai paaiškėjo užkulisiai.

Kaip surado bazes?

Sovietai slaptaig gaben o raketinius ginklus ir karinius lėktuvus Kubon ir skelbė amerikiečiams, kad tai tik mažieji gynybiniai ginklai. Net ir tada, kai prez. Kennedy žinojo apie sovietinę klaidą, užsienio r. min. Gromyko, lankydamasis Balt. Rūmuose tebekartojto senąjį tvirtinimą. Amerikiečių gi žvalgyba jau spalio mėn. pradžioje turėjo apytikrų duomenis apie statomas raketines bazes Kuboje. Spalio 11 d. atėjo aliarmuojančios žinios ir žvalgybos centra. Buvo įsakytas lėktuvams fotografuoti visą Kubos salą. Deja, žvalgybiniai lėktuvai negalėjo pakilti dėl siaučiančios audros ištisias 4 dienas. Spalio 14 d. jie grįžo su tūkstantiais fotografinių nuotraukų, padarytų iš 200 pėdų aukščio. Jose aiškiai buvo matyti apie 40 raketų, 52 pėdų ilgio, galinčių pasiekti 1200 mylių, t.y. visą eilę JAV miestų. Jos buvo išskirstytos desimtyje vietų. Kaikurios raketos jau buvo iškeltos šaukamon pozicijon. Didesnių raketų bazės buvo dar sta-

tomos. Jos galėtų apšaudyti visą JAV teritoriją. Buvo pastebėta, kad bazių statyba vykdoma neapraztu tempu, o 25 rusų laivai su raketiniais ginklais plaukia Kubon. 25 sovietų bombonešiai Iljušin-28, gali gabenti atominis ginklus, jau buvo pasiekę Kubą. Visa tai privertė prez. Kennedy veikti labai skubiai; neva susirgęs grįžo lėktuvu į Vašingtoną iš rinkiminio vaiaus.

Slapti posėdžiai

Pradėjusios eimė lankytis augstieji pareigūnai — politiniai ir kariniai. Lėktuvais buvo surinkti kongreso vadai, išvykę atostogų. Prezidentas pranešė nusprendęs imtis priemonių. Kokiu? Vieni siūlė Kubos invaziją, kiti bombardavimą, tretii ir viena ir kita, ketvirtii — karantiną. Invazijos buvo tuo tarpu atsisakyta dėlto, kad tikėtasi staigios instinktyvios Chruščiovo reakcijos, kuri gali sukelti atominį karą. Demokratų senatoriai — R. Russell, kongreso ginkluotų pajėgų komisijos pirm., ir W. Fulbright, kongreso užs. r. komisijos pirm., vis dėlto pasisakė už invaziją, kad neveiksmingas užsimojimas nepakartotų 1961 m. balandžio nelėmtos invazijos Kubon.

Nelaukta sovietų nuolaida

Planuojant karantiną Kubai, buvo tikėtasi aštrios sovietų reakcijos, nors kaipur prezidento patarėjai buvo skirtingos nuomonės. Jie įrodinėjo, kad sovietinės bazės Kuboje įrengtos netik kaip priemonė P. Amerikai sau palenkti, bet ir JAV paspausti ypač Berlyno byloje. Ambasadorius Ch. Bohlen priminė prez. Kennedy Lenino posakį, dažnai cituojamą ir Chruščiovo: "Jei žmogus išsitraukia durklą ir ima durti i minkštą medžiagą, duria tol, kol atsitrenkia į kietą plieną, ir tada ištraukia". Taip buvo ir ši karta. N. Chruščiovas buvo nuomonės, ypač po susitikimo Vienoje, kad prez. Kennedy esąs silpnas, kad ji galima paspausti ir išreikauti nuolaidų. Taip jis elgėsi ir Kubos atveju — skverbėsi, kol atsimušė i tvirtą "ne" ir turėjo pasitraukti. Dar bandė derėtis ir laimėti JAV bazių atitaukumą iš Turkijos, bet dar kartą atsitrenkęs i "ne", nusileido.

Bandymai išlaviruoti

Gavęs smūgį Kremlius, bando išsisukti ir laimėti laiko savo planams. Jo pasiuntiniai — Kuznecovas ir Mikojanas atskrido Niujorkan. Mikojanas pasiekė Havana, kur, nežiūrint žmonos mirties Maskvoje, pasiliko tartis. Ir Niujorke, ir Vašingtone, ir Havanoje vykdta slapti pasitarimai. Iš vienos pusės Maskva rodo nuolaidumą, iš kitos — kietumo ženklus. Nuolaidas daryti verčia JAV jėga ir Raud. Kinijos didėjančios įsivėrimas Azijoje. Kaikurių politikų nuomone, Maskva jaučianti reikala šiuo metu nesiskirti su Vakarais, kad neprarastų vyraujančios pozicijos komunistiniame bloke. Tuo pačiu metu Kremlius planuoja smūgį JAV, greičiausia, Berlyne. Jau matyti kaikurių ženklų. Griežtesnieji Kremliaus vadai reikalauja atokirčio. Ks.

KULTŪROS KONGRESO BAIGIAMIEJI DARBAI

II laisvojo pasaulio lietuvių kultūros kongreso rengėjų komitetas Čikagoje baigia ruošos darbus. Programa, nors dar nevisai galutinė, jau suformuluota. Iš jos matyti, kad kongresas bus pradėtas lapkričio 21 d., trečiadienį, 7 v.v., Čiurlionio galerijoje meno, architektūros, spaudos parodų atidarymu ir prof. V. K. Jonyno paskaita. Iškilmingasis atidarymas įvyks lapkričio 22 d., 10 v. r., Jaunimo Centro did. salė. Pagrindines paskaitas skaitys dr. J. Grinius ir dr. J. Puzinas: "Mūsų kultūrinės veiklos gairės ateičiai". "Mūsų kultūriniai uždaviniai ir jų vykdymas". Abu paskaitininkai savo darbus yra bendrai aptarę ir PLB vadovybiu bendro posėdžio Toronte pageidaujami, pakreipę praktinę linkmę. Literatūros vakaras ir banketas — ketvirtadienį 7 v.v.

Sekėjų posėdžiai prasidės lapkričio 23 d., penktadienį, 7 v.v. Posėdžiaus tuo pačiu laiku: spaudos, literatūros, architektūros ir istorijos sekcijos. Šeštadienį, lapkričio 24 d., 9.30 v. ryto posėdžiaus šios sekcijos: architektūros, fizinio lavinimo, parapijų lietuviškumo, lituanistinių mokslų, lituanistikos švietimo, istorijos, muzikos. Iš Kanados sekcijų posėdžiuose paskaitas skaitys red. J. Kardelis — spaudos, A. Rinkūnas — lit. švietimo.

Pamaldoms parinktas labai ankstyvas, nepatogus laikas — sekmadienį 8 v. r. sv. Kryžiaus šventovėje.

Simfoninis koncertas — lapkričio 25 d., sekmadienį. Marijos augst. m-los salėje 3.30 val. p.p.

Savaitės įvykiai

RAKETINIŲ BAZIŲ ISARDYMAS IR GINKLŲ ISGABENIMAS TARPTAUTINEJ PRIEŽIŪROJ BUVO SUTARTAS VASINGTONO IR MASKVOS. Deja, reikalas užkliuvo Havanoj, kur F. Castro pasipriešino JT kontrolei. JT gen. sekretorius su palydovais grįžo iš Havanos reikalo nesutvarkę ir pradėjo siųlyti bent tarpt. Raud. Kryžiaus kontrole. Pastarojo centras nenori išvėlti i politinę veiklą ir galėtų priminti kontrole tik tam tikrom sąlygom. Jų pareigūnai tuo reikalu tariasi su JT gen. sekretoriu. JAV prezidentas pranešė per televiziją, kad sovietai savo raketines bazes Kuboj išardo, tačiau, nesant tarptautinės kontrolės, nenuėmė nei laivų karantino, nei lėktuvų žvalgybos. Maskva, atrodo, su tarpt. kontrole yra sutikusi, tačiau praktiniame jos vykdyme nerodo tvirtos linijos — derasi su diktatorium Castro. Tuo tarpu Pei-

pingas milžiniškom demonstracijom kursto Kubą nesutikti su tarpt. kontrole. Maskvos radijas puola JAV, esą nesilaikančios pažado nuimti karantiną. Vašingtonas tai paneigė ir nenusileidžia dėl tarptaut. kontrolės Kuboje. Kremlius ima keršyti JAV sustiprinta kontrole Berlyne ir išvėlti iš Maskvos jau trečio amerikiečių diplomato R. C. Jacob. P. Amerikos komunistai veikia Castro naudai. Pvz. Venezueloj jie išsprogino žibalo pramonės vamzdžius; prez. Betancourt pašaukė 5000 atsargos karių saugoti krašto pramonę. Argentinos vyriausybė prisidėjo prie JAV vykdomo karantino, atsiųsdama tris karo laivus ir lėktuvus.

Indija, gindamasi nuo raudonųjų kiniečių užpuolimo, jau daug pralaimėjo. Neteko apie 2.500 žmonių ir 5.000 kv. mylių ploto. Indijos armija pasirodė menkai ginkluota, menkai aprūpinta, neturi net žimos drabužių. Indijos premjeras turėjo pašalinti pagarsėjusį prokoministą iš krašto apsaugos ministerių, kuris mokėjo tik šnekti, bet nesirūpino savo krašto gynybos reikalais, manydamas, kad komunistai Indijos niekad nepuls. Dabar Indija, kaip ir kitos, yra apimama į visur kitur. Kanada siūlo transporto priemonių, ir yra susirūpinusi savo prekyba su raud. Kinija, kuriai parduoda savo kviečius. JAV lėktuvai kas 3 val. atgabena ginklus Kalkuton. Britai irgi siunčia ginklus laivais.

Generolas L. Norstad, Atlanto S-gos pajėgų viršininkas, turėjęs į visur kitur. Kanada siūlo transporto priemonių, ir yra susirūpinusi savo prekyba su raud. Kinija, kuriai parduoda savo kviečius. JAV lėktuvai kas 3 val. atgabena ginklus Kalkuton. Britai irgi siunčia ginklus laivais.

Už priėmimą Raud. Kinijos i JT pagal Rusijos pasiūlymą balsavo 42 valstybės, prieš 56, susilaikė 12. Praeitais metais balsavo už 36 valstybės, prieš 48, susilaikė 20. Britanija ir Indija balsavo už priėmimą.

Pagal "Pravdą", derliaus sudorojimas labai šlubuoja, ypač blogai eina su neimiumi pamidorų, vynuogių, burokų ir kt. daržovių. Gudijoj vėluojamasi su bulvių nukusimu. Ukrainoj milijonai tonų pašarinų burokų jau guli po šienais.

Kalbama, kad raud. Kinijos užpuolimas yra palaimintas padėis Rusijos, kuri, prisibijodama Kinijos masių, nukreipė i kaimyną "daržą". Ir Indija pavojinga Rusijai ne savo karine galybe, o įtaka tarp Azijos ir Afrikos tautų.

Britanija yra linkusi leisti atominius ginklus V. Europos valstybėms padedant Amerikai. Savo atominius ginklus Europa turės už penkerių metų. Kubos krizė dar daugiau itikina visas Europos valstybes, kad joms reikia eiti prie Europos valstybių ne tik ūkinės, bet ir politinės vienybės.

U-2 gersusis lėktuvus, kuris savo laiku buvo įklyvęs Rusijoj, ir dabar atlieka savo rolę. Jis skraidė beveik kasdien virš Kubos nuo to laiko, kai Castro paėmė valdžią. Tai vienintelis pasaulyje lėktuvus, kuris skrenda 14 mylių aukštyje. Jis yra tik 49 pėdų ilgio, bet sparnų ilgis siekia 80 pėdų. Šio tipo lėktuvai drauge su laivyno lėktuvais fotografuoja Kubos paviršių ir atidengė ten esamas raketų bazes bei sovietų lėktuvus.

Sov. Sąjunga nutraukė sutartį su Indija ir karo lėktuvų MIG nepristatys. Rusai palaiko komunistinę Kiniją kovoje su Indija. Indijos politika laikyti pusiausvyrą tarp Sov. Sąjungos ir JAV nepasisekė, ir ji pati dabar jau prašo ginklų iš Amerikos.

Bulgarijoj pradedamas racio-

nuoti maistas. — Visi kviečiai turi būti atiduoti valstybei. Dar racio nuojama pupos, svogūnai, bulvės ir ryžiai. Pabrango pienas, mėsa, kiaušiniai ir kt. Bulgarijoj visas žemės ūkis yra sukolchozintas.

FBI remia komunistus? Buves FBI agentas ir kartu komunistas Jack Levine praneša, kad JAV komunistų partijoje, kuri turi 8.500 narių, apie 1500 yra tik apsimetę komunistais, o tikrumej priklauso FBI. Kadangi visi turi mokėti nario mokesčius partijai, tai FBI tampa didžiausias komunistų partijos pajamų šaltinis. Levine praneša, kad FBI agentai gali ateityje priminti visą partijos kontrolę.

Atvyko iš Pabaltijo Kanados statistikos biuro žinodamas, per trečiąjį 1962 m. ketvirtį imigravo Kanadon: iš Lietuvos 1, Latvijos 2, Sov. Sąjungos 12, Suomijos 82. Per 1962 m. pirmuosius 9 mėnesius imigravo: iš Lietuvos 1, Latvijos 6, Estijos 3, Sov. Sąjungos 40, Suomijos 251. Pagal tas pačias statistikos žinias, sugrupuotas ne pagal imigrantų atvykimą kraštus, bet pagal jų pilietybę, skaičiai taip atrodo: atvyko per pastaruosius 9 mėn. — Lietuvos piliečių 2, Latvijos 3, Estijos 1, Sov. Sąjungos 59, Suomijos 267.

Tėviškos Žiburios

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas. Leidžia Kanados Lietuvių Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Imokėjė nemažiau \$10 laikomai garbės prenumeratai. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

Religiniam gyvenime

• **Austrijos kareiviai**, šeštas batalijonas, pasiryžę statyti bažnyčią savo rankomis ir priemonėmis Alpių kalnuose, 2000 metrų aukštumoje, netoli Innsbruko. Bus augščiausiai stovinti bažnyčia viename Tirolyje.

• **Indėnės dovana popiežiui**. — Iš Mackenzie misijos Kanadoje indėnė Natuzo savo mažytį turtą — \$70 užrašė popiežiui. Iš Romos buvo gautas atsakymas: „Jo šventenybė popiežius bus sujudindas tokiu duosnumu senutės indėnės, kuri priklauso neturtingiausiai indėnų tautėlei, bet jos širdis turtinga dorybėmis, meile Bažnyčiai ir Kristaus Vėtininkui“.

• **Bažnyčia** be sienų statoma Belgijoje. Pagal archit. G. Desauvage projektą, pastatyti cementiniai stulpai, uždėtas stogas, o sienos — stiklinės.

• **Kinių vyskupas** Hu Jo-San, CM, mirė kalėjime rugpjūčio 2 d. Komunistai jį areštavo 1955 m. kaip „kontrarevoliucionierių“ ir pasmerkė 20 metų kalėjimui.

• **Krikščioniškosios archeologijos kongresas** vyko Italijoje, Ravenos mieste. Dalyvavo 300 atstovų iš 23 valstybių ir 104 universitetų. Tai šeštasis tarptautinis kongresas, turėjęs tikslą pasidalinti žiniomis ir naujais atradimais. Priešpaskutinis kongresas buvo 1934 m. Prancūzijoje.

• **Portugalijos prezidentas** admiralas A. Tomaz įsiūnė į 15.000 jūreivių ir žvejų metinė maldiminku kelionę į Fatimos šventovę. Visi praleido naktį šv. Sakramento adoracijoje. Tękstancijai priėmė šv. Komuniją.

• **Ekvadoro valdžia** pradėjo socialinę ir ekonominę krašto reformą, kuri apsaugotų tautą nuo komunizmo. Bendru raštu pasmerkė žiauria Kubos valdžią, persekiojančią Bažnyčią. Vyskupas kviečia geros valios žmones melstis ir aukotis, kad Dievas išlaisvint Kubą nuo baisaus bandymo, kurį pergyvena.

• **Vienintelė pasaulinė katedra**, priklausanti katalikams ir protestantams, yra Bautzen, Vokietijoje. Katedra padalinta į dvi lygias dalis. Vienoje puseje meldžiasi katalikai, o antroje luteronai. Tos katedros vyskupas yra Otto Spubeck, vadinamas „atominiu vyskupu“, nes jis yra atominių problemų žinovas. Jo mokslinis veiklas „Kristus ir modernusis gamtos mokslas“ susilaukė šeštus laidos.

• **Kubos komunistai** sužadė moteri. Karmelę Izaguirre, kuri atsisakė mokytis vaikus komunizmo. Už panašų kaltinimą sėdi kalėjime 75 motinos.

• **Milžiniška laboratorija** darba atlieka Amerikoje Bažnyčia, rūpinamasi ligoniniais. Ji šiuo metu išleido 816 ligoninių, per kurias į metus pereina 14 milijonų sergančiųjų. Be to, turi 135 specialias ligonines su 300 000 metinių ligoniu. Tose ligoninėse dirba 25 000 seselių vienuolių. Tai milžiniškos tikėtinai ir duosnumo pastangos. Pačios pirmosios ligoninės Amerikoje buvo katalikų, atidarytos 1524 m. Meksikos mieste. Ir Kanadoje pirmoji ligoninė buvo katalikų, atidaryta 1639 m. Quebeco mieste.

Ivairūs siuntiniai

i Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir oro paštu Jūsų sudarytus ir apsiuntinius. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDENUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvena ne Toronto, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenis iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3093

DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadienis nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686,
Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Ukrainiečių laisvės kovos

Lietuviai ir ukrainiečiai ginklo broliai

Mes dažnai šnekame apie savo artimuosius kaimynus, bet pamirštame tolimesnius. Ukrainiečiai, tolimesnis kaimynas, randa vietos mūsų politinėje istorijoje, bet pamiršti nūdienėj buity.

Lietuvius ir ukrainiečius sieja netik istorinis tarpsnis, bet nūdienė kova ir rytojaus gyvenimas. Sovietai užsimojo vandens keliu susieti Juodąją ir Baltijos jūras. Šis planas remiasi ne kuriomis idėjomis, bet ūkiniu apskaičiavimu. Klaipėda yra artimiausias Ukrainos langas į vakarus.

Lietuviai, padavę ranką ukrainiečiams, gali jaustis netik saugesni politškai, bet ir ūkiškai tarpai. Šių tautų bendravimas yra ne nuotaikos, bet tikroviškoji būtinybė.

Ukrainiečių nusiteikimas

Ukrainiečiai, pavartę savo istorijos lapus, yra nuosirdūs lietuviams. Jie geriausiai žodžiais pamini istorinį tarpsnį, kai lietuvių valdė tolimas pietines sritis. Jie gerbia anuometinį didžiųjų kunigaikščių politinį genijų, bet jų nesivaisina, kaip gūdai; svetimomis plunksnomis nesipuošia, bet Lietuvos didžiuosius kunigaikščius rikiuoja į ukrainietiška kultūra, kuri kadaid turėjo įtakos ir kaimynams.

Istorinis palikimas nepamirštamas, bet jis tinkamai nepanaudojamas šiuo metu suartėti. Lietuviai, tapę laisvi, nepamiršo ukrainiečių nedalos. Nepriklausomos Lietuvos metais Kaune buvo prisiglaudę ukrainiečiai laisvės kovotojai, nors kairie kaimynai žvairaklavo.

Nūnai esame ginklo broliai, bet neprivaleme gyventi vien dabartimi. Mes turime moti ir ateitį, ruošti dirvą lietuvių - uk-

rainiečių politiniam, ūkiniam ir kultūriniam bendravimui. Jau šiandieną metas artinti Juodosios ir Baltijos jūros krantus ir ruošti abiejų tautų tikroviškam bendravimui. Mes turime planuoti valstybinį tikroviškumą, o ne atitrauktas svajones sukurti federaciją vidurinėje Europoje.

Tikroviškoji federacija

Federalizmas nėra politinis vaistas visoms ligoms pagydyti. Jis turi subrešti tautoje ir negali būti pirmas kairiųjų valstybių politinių užmačių. Kiekvienas jų sutelkimas, federavimas, turi būti paremtas tikroviškų interesų sutapimu. Ir šiuo požiūriu lietuvių pirmiausia turi atkreipti dėmesį į ukrainiečių tautą, kuri, kaip ir lietuviai, kovoja nevien už etnografines sienas, bet siekia jas ir ateityje apginti. Lietuvių tauta federacijai gali laikyti priemonę, kuri patarnauja jos palaimams. Lietuva gaivališkai kovojo ir tebekovoja prie rusiškąjį ar vokiškąjį „federalizmą“. Ir ateityje gali pasikartoti „federalizmas“, kuris sieks išbraukti lietuvių vardą iš gyvųjų tarpo. Lietuviams yra gerai žinomi tam tikri veiksniai, nesigaili honoraro, ibrukti atitrauktam federalizmui, kuris lietuvių tautai neša ne tarpimą, o pražūtį. Jei tikime į lietuvių tautos valią ir gerbiame aukas, jau sudėtas ant lietuvių tautos laisvinimo aukuro, jei mes teikiame reikšmės tautų apsišprendimui, demokratijai ir lietuvių tautos testinimui, negalime savo rankomis talkinti tiems, kurie siekia mus paglemžti.

Lietuvos ir Ukrainos bendravimas

Dabartiniu metu mes privalome panaudoti visas priemones lietuvių tautai išlaisvinti. Tačiau pirmutinis uždavinys — susirikiuoti savybėje ir susiglaudinti su bičiuliais, kurių galime rasti ukrainiečių tautoje. Mūsų šis išsiskyrimas, turint galvoje kairiųjų galybų Lietuvos nepriklausomybės nūdienį pripažinimą, paremtas trumpalaikėmis prielaidomis. Neprivaleme pamiršti, kad Lietuvos nepriklausomybės išlaikymas priklauso nuo ūkinio, geografinio ir politinio sąlygų. Laisvos Ukrainos atkūrimas yra pagrindinė sąlyga išlaikyti laisvą ir pakankamai saugią Lietuvą. Lietuvos ūkinis tarpimas ir politinis saugumas turi remtis turtingu ir saugiu užnagariu. Tokiu užnagariu gali būti Ukraina, kuri savo pajėgumu drauge su kitomis tautomis, supančiomis rusus, sugebėtų jiems atsispirti. Mes neturime pagrindo tikėti ir rusų, lenko ir vokiečio taikingumą federacijos

GEDIMINAS GALVA

Teisme paaikškėjo paslaptys. I.

KREMLIAUS AGENTAI TEBEŽUDO IŠEIVIJOS VEIKĖJUS

MEČYS MUSTEIKIS

Praeitų metų vasarą per Berlyną ir Vakarų Vokietiją atbėgo žymus sovietų agentas Bogdan Stašynskij, vykęs žmogžudystės Maskvos įsakymu. Jis laisva valia pasidavė vokiečių policijai ir savanoriškai prisipažino, kad yra nužudęs du žymius ukrainiečių vadus V. Vokietijoje — Leva Rebetą ir Steponą Banderą. Spalio 8-19 d. augšč. V. Vokietijos teismas Karlsruhe mieste nagrinėjo šio agento bylą. Teismo metu paaikškėjo paslaptys, kaip Maskva organizuoja žmogžudystes likviduoti tremtinių veikėjams Vakaruose, ir daug kitų sensacingų dalykų. Dėl šiu priežasčių teismas susilaukė didelio dėmesio. Jį sekė žurnalistai iš Britanijos, Prancūzijos, Amerikos, V. Vokietijos ir kitur, bet laisvėje gyvenę sovietų pavergtų kraštų spaudos žmonės. Spalio 19 d. teismas pasiekė sprendimą: 8 metai sunkių darbų kalėjimo. Bausmė labai maža, bet teismas tam turi pagrįstas priežastis.

Iki šiol nežinomas ginklas

1957 m. spalio 12 d. savo buto koridoriuje Miunchene buvo rastas negyvas ukrainietis rašytojas Levas Rebetas, ukrainiečių įsėi-lybei labai žymus veikėjas — ideologas, jų laikraščio redaktorius. Nerasta jokių ženklų, kad mirusis būtų kieno nors nužudytas. Padarę skrodimą, vokiečių gydytojai nustatė, kad L. Rebetas mirė natūralia mirtimi, dėl širdies defekto. Iki tol L. Rebetas buvo puikiausias sveikatos, niekad nesirgo ir nesiskundė, todėl jau tuomet jo staigi mirtis daugeliui jo artimų draugų sukėlė įtarmą.

Beveik lygiai po dviejų metų, 1959. X. 15., Miunchene prie savo buto koridoriuje ant laiptų buvo rastas negyvas ir antrasis ukrainiečių veikėjas, ukrainiečių nacionalistų organizacijos OUN legendinis vadas Steponas Banderas. Šiuo kartu jau netik ukrainiečiai, bet ir daug kitų buvo įsitikinę, kad tai politinė žmogžudystė, įvykdyta sovietų agentų. Tačiau ir šiuo kartu nesusekta jokių žmogžudystės pėdsakų. Tik padarius lavono skrodimą, viduriuose buvo rasti labai maži ciano rūgšties pėdsakai. Bet ir ši mirtis būtų likusi gal būt amžina paslaptimi, jeigu nebūtų prisistatęs ir prisipažinęs pats žudikas — Bogdanas Stašynskij.

Teisme B. Stašynskij papasakojė visą visą smulkmenomis, kaip jis minėtas vyrus nužudė. Tam tikslui naudojo bolševikų išrasta specialų pistoletą, pūrkiantį nuodus. Ginklo konstrukcija visai paprasta, atrodė kaip du niekuo nepavykę vamzdeliai. Jo viduje, prieš parako užtaisą, yra įstatoma ampulė su labai stipriais nuodais — ciano rūgštimi. Paspaudus gaiduką, ampulė susprogdinama ir mažiausias dalelytės iš jos staiga prasiveržia minėtų nuodų garais, kurie maždaug iš pusės metro atstumo garantuotai nužudo kiekvieną, kas tik tuos garus įkvėpusia. Nužudo per kelias sekundes. Įkvėptos nuodų dujos susiaurina kraujo indus ir sudaro išpuđį, kad nužudytas yra miręs natūraliai — širdies infarktu. Maždaug per 10 min. nuodų pė-

sakai visiškai pranyksta, o sužeidimui taip pat nelieka jokių. Dėl šiu priežasčių sunku buvo nustatyti tikroji mirties priežastis ir abiem nužudyties ukrainiečiams. Banderos lavone nuodų pėdsakai rasti tik todėl, kad Stašynskis ir Banderą nuodus iššovė iš permažų nuotoliu.

Ginklas pavojingas ir žudikui

Sis pistoletas yra praktiškas dar ir tuo, kad juo šaunant pasigirsta tik labai silpnas garsas. Tačiau jis turi ir vieną nepatogumą: iššauti nuodu garai yra pavojingi ir pačiam šovėjui. Bet bolševikų chemijos specialistai surado būdus, kaip pačiam nuo tu nuodu apsaugoti. Prieš iššaudant, šovėjas turi nuryti tam tikrą kiekį specialių pilulių, o tuoj pat po iššovimo turi sutraiskyti vieną specialiu vaistu ampulę iš anksto paruošta nosinėje, ir ta pačia nosine pridengti savo burną. Tuo būdu iš nosinės garuoja orienosudžiai, kurie apsaugo kvėpavimo organus nuo tikrųjų nuodų. Toki metodą panaudojo ir Stašynskis, žudydamas ukrainiečius.

Vokiečiai išbandė ant gyvulių

Dar teismo pradžioje daugelis nenorėjo tikėti, kad tai, ką Stašynskis pasakoją, yra tiesa. Visas atrodė labai fantastiška. Tačiau jo visi pasakojimai tiksliai sutiko su duomenimis, kuriuos jau turėjo kriminalinė policija. Kaikuriais atvejais Stašynskis policijai net patikslino. Greitai visiems paaikškėjo, kad tai, ką Stašynskis pasakoją, yra tiesybė.

Kai Stašynskis žudė L. Rebetą, tai pistoletas buvęs dar nevisai tobulas — turėjo tik vieną vamzdi, bet Banderai nužudyti jau turėjo dvivamzdi. Beje, Stašynskis nei vieno tokio pistoletu su saviimi neatsinešė. Sakėsi, po nužudymo kiekvieną kartą įmetęs į vieną prūdą Miunchene. Bet būdamas kalėjime V. Vokietijoje, Stašynskis numieš šio pistoletu brėžinius. Jie buvo tokie tikslūs, kad, jais pasinaudojami, vokiečiai patys toki ginklą lengvai pasigamintų.

(Nukelta i 6 psl.)

Gen. Douglas MacArthuras -

UOLA RAMIAJAME VANDENYNE

Aviacijos

pralaimėjimai. Pearl Harboro katastrofa Filipinų salų gyny-

bą paliko negausiems gen. MacArthurui daliniais. Savo žinioje jis turėjo vos 6.000 reguliariuos amerikiečių kariuomenės vyrų ir arti 100.000 pusiau paruoštų filipiniečių atsarginių. Amerikiečių karo aviacija Manilos Clark aerodrome sudarė nedidelis skaičius naikintuvų, 35 keturmotoriniai B-17 bombonešiai. Pusę savo bombonešių gen. MacArthuras tuojau pat permetė į Mindanao salą, kur jų negalėjo pasiekti japonų aviacija. Kita pusė buvo palikta Maniloje. Nepraėjus nė 10 valandų nuo Pearl Harboro katastrofos, Maniloje paliktus bombonešius nušlavė japonų aviacija. Sekimo postai pranešė, kad į Manilą artėja japonų bombonešių grupė. Amerikiečių naikintuvai vakilo pasiekti priešo. Bombonešiai taip pat buvo mesti į orą, kad priešas jų nerastų aerodrome. Kai japonų aviacijos daliniai buvo atmušti, bombonešiai vėl nusi-leido Clark aerodrome ir čia juos su žeme sumaišė netikėtai pasirodžiusi antroji japonų bombonešių ir tolimojo skridimo naikintuvų grupė. Kritikai dėl bombonešių praradimo kaltę vėrčia gen. MacArthurui: girdi, buvo labai neat-sargu juos palikti Manilos Clark aerodrome. Gen. MacArthuras į šią kritiką numoja ranka, nes vienintelis kitas aerodromas, turėjęs pakankamo ilgio nusileidimo takus, Mindanao saloje buvo per mažas visiems bombonešiams pri-lausti. Be to, dalis jo išteklų buvo rezervuota priimti kitiems bombonešiams, kurie turėjo atskristi iš Australijos, nors, deja, kaip vėliau paaiškėjo, jie niekada nepasiekė Mindanao.

Gruodžio 10 d. pirmieji japonų daliniai išsikėlė pačiam šiauriam Luzono taške, netoli Vigan ir Apari vietovių. Susirūpinusiam generalui Wainwright MacArthuras pareiškė:

— Šis išsikėlimas yra grynai maskaradinio pobūdžio. Jie nori, kad mes savo dalinius atitrauktume iš Lingayen įlankos. Su Vigan ir Apari jie manęs nesu-vilio. Tegū jie sėdi tenai, jeigu jie to nori. Pagal Homero Lee knygą, mes jų lauksime Lingayen įlan-koje.

MacArthuras buvo teisus. Po poros dienų Lingayen įlankoje pasirodė 12 japonų transportinių laivų, kuriuos lydėjo tik keletas karo laivų, nes japonai, matyt, buvo tikri, kad MacArthuras savo pagrindinius dalinius jau bus nukreipęs į Vigan ir Apari. Galime išsivaizduoti jų nusteibimą, kai išsikėlimui skirtus laivelius pasveikino visa gen. Wainwright artillerija. Dauguma japonų kare-

Paruošė VYT. KASTYTIS

didžiausios Filipinų Luzono salos gynybai buvo paprasti: smogti japonams tada, kai jie mėgins įkeltis, kol dar jie nebus spėję įsivertinti salos pakraščiuose. MacArthuras buvo tikras, kad japonai savo invaziją vykdys pagal kadaise amerikiečių aviantūristų Homer Lee parašytą knygą, pagrindinį smūgį koncentruodami Luzono šiaurėje esančioje Lingayen įlankoje ir tuo pačiu metu išsikeldami Luzono rytinėje arba pietinėje dalyje. Iš abiejų išsikėlimo vietovių jie versis Filipinų sostinės Manilos kryptimi, stengdamiesi suskaldyti salos gynybę. I Luzono šiaurę jis pasiektų gen. Wainwright su I korpusu, i pietus — gen. Jones su XI korpusu, pietryčių pakraščiu apsaugą patikėdamas vietinėms filipiniečių pajėgoms.

MacArthuras buvo teisus. Po poros dienų Lingayen įlankoje pasirodė 12 japonų transportinių laivų, kuriuos lydėjo tik keletas karo laivų, nes japonai, matyt, buvo tikri, kad MacArthuras savo pagrindinius dalinius jau bus nukreipęs į Vigan ir Apari. Galime išsivaizduoti jų nusteibimą, kai išsikėlimui skirtus laivelius pasveikino visa gen. Wainwright artillerija. Dauguma japonų kare-

vių net nepasiekė salos pakraščiu. Išmėtyti iš susprogdintų laivelių, suvaržyti pilnos kautynių aprangos, jie prigirė įlankos vandenynė. Tuos, kuriems pavyko išsikelti, per keletą valandų paklojo amerikiečių kulksnųvaidžiai ir artillerija. Po to artillerijos ugnis buvo nukreipta į japonų laivus. I įlankos dugną nugarmėjo du transportiniai laivai. Kiti spėjo pasitraukti, nors neviešas iš jų jau buvo mirtinai pažeistas artillerijos sviedinių.

Dešimt dienų japonai tvarkė gautąsias žaizdas. Jie, atrodė, jau spėjo įsitikinti, kad Homero Lee knyga yra gerai pažįstama gen. MacArthurui. Todėl ši kartą prie Lingayen įlankos buvo sutraukti šimtai laivų. Pasiruošimas invazijai įgavo žymiai rimtesnį pobūdį. Ties Vigan ir Apari buvo iškeliami vis daugiau japonų dalinių. — Iš Vigan ir Apari jie mėgins žygiuoti i pietus, tuo stengdamiesi palengvinti išsikėlimo veiksmus Lingayen įlankoje, — pastebėjo MacArthuras, studijuodamas žemėlapi.

— Ši kartą jie atsisako bereikalingos rizikos: daugiau laivų negu mus! — pritarė gen. Wainwright.

Pasitraukimas, suklaidinimas japonus.

Išsikėlimas Lingayen įlankoje buvo pradėtas kalėdų išvakarėse. Koncentruota laivyno artillerija ir bombonešiai paralyžavo salos gynybę. Pasinaudodami su-silpnėjusia gynybe ugnimi, japonai greitai įsivertino įlankos pakraščiuose. Ginklų ir skaičiaus persvara buvo jų rankose. Vienam amerikiečių kareiviui teko keturi japonai. Gen. Wainwright buvo priverstas pradėti strateginį atitraukimą Manilos kryptimi. Pasinaudodamas gamtovaizdžio natūraliomis klūtimis, keletui dienų išsiveldavo i atštrėnes kautynes.

8.

laikinaai sustabdydamas japonų antplūdį, o paskui tytomis pasitraukdavo i sekancias pozicijas, esančias arčiau Manilos.

Pasinaudodami Homero Lee patarimu, japonai išsikėlė Luzono pietuose ir rytinėje dalyje. Gen. Jones su XI korpusu taip pat buvo priverstas trauktis i Manilą.

Gen. MacArthurui akys nukrypo i Bataano pusiasalį. Nuo Manilos atskirtas Papangos upe, šis pusiasalis sudarė idealias sąlygas salos gynybų paskutiniams pasipriešinimui. Per upe japonams bus sunku perkelti sunkiuosius ginklus. Be to, džiunglės ir tankai ir artillerija nustoja savo reikšmės. Nerimą gen. MacArthurui kėlė dviejų tiltų per Papangos upe tolimesnis likimas. Juos kiekvieno momentu galėjo nušluoti erdves užvaldę japonų bombonešiai. Tada salos gynybams būtų atimta galimybė pasitraukti i Bataaną. Tačiau MacArthuras buvo optimistas:

— Igi šiol jie visas invazijos operacijas vykdė pagal Homero Lee knygą. Pagal šią knygą, aš turėčiau ginti Manilos miestą... Kol japonų generolai yra įsitikinę, kad mes ginsime Manilą, jiems nėra jokio reikalo bombarduoti Papangos tiltus... Tegū jie ir toliau galvoja, kad mes ginsime Manilą, o mes tuo tarpu nakties priedangoje atitrauksime kariuomenę i Bataaną, paskutiniuoju momentu Manilą atiduodami be kovos...

Sis strateginis pasitraukimas i Bataan pusiasalį buvo labai gudur MacArthuru manevras. Japo-

nai buvo nusteibinti, kai pasiekus Manilos pakraščius, staiga nutrūko amerikiečių ugnis. Tada japonų karininkai atsiminė Bataaną ir i ji vedančius tiltus. Pirmieji japonų daliniai jau buvo ant tiltų, kada amerikiečiai paspaudė užtaisus susprogdinančią baterijos rankenėlę: tiltai ir ant jų užbėgti spėjusieji japonų kareiviai dingę ugnies jūroje... Kadangi tuomet buvo 1942 m. sausio 1 d., ši sprogimo palydėjo taiklūs vieno amerikiečių karininko žodžiai:

— Laimingu Naujų Metų!... Pasibaigus karui, kai buvo teisiame japonų generolai, paaikškėjo, kad ir ši kartą MacArthuru būta teisaus — japonai tikėjo, kad jis gins Manilą. Todėl nei vienas iš jų neatejo i galvą mintis susprogdinti tuos du nelemtus tiltus...

Nu-Line Interiors

Minkštų baldų krautuvė - dirbtuvė

Nauji baldai — pagal užsakymą. Seni — pertraukiami, perstatuojami. Matracai, virtuvės stalai ir kėdės tiesiai iš fabriko. Sažiningai atliekamas darbas. Sav. K. KACIULIS. 2462 Kingston Rd., Toronto. Telef. AM. 1-7541. St. Catharines klientams skambinti MU. 2-9154.

LATVIŲ GĒLIŲ KRAUTUVĒ

802 BATHURST ST. (kampas Bloor)

Telefonas LE. 3-3834.

PAS MUS PUIKIAUSIOS GĒLES...

* Puikākstas nuotakoms bei irocinis kitiems progoms — europētiskame ir kanedāiskame stiliū.

* Ivaizistū rūkīt skintos gēles bei vazonai su gēlēm.

* Mes turime gintero irokītū iāidrināj dovanoms.

Kālabme taip pat vokiškai ir rusiškai.

"Varpo" sukaktuvinis koncertas muzikiniu požiūriu

Daug kartų teko girdėti "Varpo" chorą, vad. m. S. Gailevičiaus, įvairiuose parengimuose bei minėjimuose, tačiau toks rimtas ir pilnas koncertas, kokį šis 10 metų sukaktuvių proga davė spalio 27 d., Harbord Collegiate auditorijoje Toronto, buvo tikrai vertas didesnės plačios lietuviškos visuomenės susidomėjimo. Tai buvo pasigėrėtinas muzikos srities lietuviškosios kultūros pasireiškimas ir šio gausaus dainos mylėtojų vieneto ilgų metų darbo bei pastangų apvainikavimas.

Lietuviai tremtyje gerų ir vadinamųjų chorų dar turime; tuo mes džiaugiamės, bet su apgailestavimu matome, kad labai gerų chorų nepajėgiame sudaryti. Ar tai būtų įvairių balsų disproporcija, ar tai neiški dikcija ir skiemėnų artikuliacija, ar tai klaidingas balso išdavimas, ar tai balsų susiliejimo ir skambesio trūkumas, ar įvairios kitos priežastys padaro chorą nepatenkinantį klausytojus. Daugumoje atvejų choras silpsta ir smunka dėl chorvedžio nesugebėjimo. "Varpas" yra laimingas turėdamas didelio muzikalumo ir augstos kompetencijos vadovą S. Gailevičiaus asmenyje.

Trijų ilgų valandų užtruksiam koncertui būtu pilnai užtektę choralinės programos; norėta tačiau įterpti ir pavienių solistų pasirodymus. Koncerto programos sudarymas yra viena svarbiausių ir sunkiausių chorvedžių pareigų. Tinkamas repertuaro parinkimas dažnai nulemia ir pačio koncerto pasisekimą. Chorvedis turi žinoti kurios kompozicijos yra tikrai geros, proporcingos choro pajėgumui, pakankamai choristų suprasios ir paruoštos. Parinktų dalykų interpretacija jau yra pačio dirigento kūryba, kuri, žinoma, gali būti daugiau ar mažiau logiška, klausytojus įtikinanti ar neįtikinanti.

Pvz. A. Vanagačio "Laisvės varpas", kuris yra tapęs lyg choro himnu, buvo taip nušluotuotas, kad prarado autoriaus entuziasmingą skambesio mintį ir lyg, varpo skambėjimui būdingą, ritmą.

V. Klovos "Tu, ažuole" neabejotinai įdomi ir gera kompozicija, nors joje vyrauja slaviškos dainos formos, nuskambėjo nedrasiai, perdaug išstėta, neišgaunant kulminuojančio skambesio žodžiuose "Ateis tavo jaunieji broliai". Ir priešingai, B. Budriūno "O Neume" sudėtinga, bet be pagrindinės muzikinės temos ir neišsivysitomis formomis kompozicija, buvo choro ypatingai gerai dainuojama. Abejojau, ar visi choristai ir publika pastebėjo, kad K. V. Banaičio "Piemenų daina" buvo pirmosios programos dalies gražiausias choralinis perlai.

Humoristinė J. Belazaro daina "Krinta rasa" pilnai patenkino

Prof. J. Puzinas, PLB kultūros tarybos pirm., sveikina "Varpą", sulaukusį dešimtmečio sukakties. Nuotrauka S. Dabkiaus

lengvo žanro mėgstamiaja publika ir pagaliau skambė V. Klovos "Udriso daina" ir J. Karnavčiaus vaidilos arija iš op. "Grazina", su solo partija atlikta sol. V. Verikailio, pakiliai užbaigė pirmąją dalį.

Antrojo koncerto dalis susidėjo beveik išimtinai iš įvairių operų choralinių ištraukų. Šios rūšies kompozicijos, atsižvelgiant į jų paskirtį operos eigoje, yra dažniausia aiškos melodijos, nekompleksuotos harmoninės formos ir aiškaus ritmo. Tačiau jos pareikalauja pilno ir galingo balsų skambesio, kurio "Varpas" nepajėgė išgauti. Nors operų ištraukos yra visuomet mieliai klausomos, o choristams jų išmokymas žymiai lengvesnis, tačiau choro meninis ir techninis lygis yra sprendžiamas iš gerų, specialiai chorams parašytų dalykų išpildymo, kurių kiekvienas savyje turi aiškia temą, jos išsivystymą ir atbaigą, o tokių puikių choralinių kūrinių pasaulinėje muzikoje yra labai daug. Štai kodėl įterpta R. Schumano "Vakarinė žvaigždė", tikro choralinio dainavimo delmantukas, buvo jautriai klausoma. Čia buvo galima parodyti choro muzikinę kultūrą, harmoningą balsų susiliejimą ir pilną išsijautimą. Be abejonės, tam ji buvo chorvedžio parinkta, bet... savo tikslo pilnai nepasiekė.

Aplamai paėmus, išpildytų dalykų programa buvo labai plati, įvairi, neabejotinai kruopščiai paruošta. Pasigėrėtina buvo choro disciplina, laikysena scenoje, preciziški frazių atakavimai ir užbaigimai. Tai nepaprastas varpėčių laimėjimas, žinant kokiose sunkiose sąlygose tenka jiems, ir ypač chorvedžiui, darbuotis.

Sol. V. Verikailio visi trys pasirinkti dalykai buvo geri, tik

Atskirųjų mokyklų sistema Kanadoje

Kalbant apie atskiras mokyklas, dažniausia turima galvoje katalikiškos mokyklos. Quebeco provinc., betgi atskirosiomis yra laikomos visos protestantiškos mokyklos, kurios naudojasi lygiomis teisėmis su tos provincijos katalikiškomis mokyklomis. Teisė turėti atskiras mokyklas Kanadoje yra gana sena.

Vyriausybės ir visuomenės dėmesį atkreipė Ontario katalikų vyskupų memorandumas, iškeltas visiemis provincijos parlamento nariams, kuriame reikalaujama reformuoti atskirųjų mokyklų sistemą. Reikalaujama pakeitimo ta prasme, kad būtų duotos lygios teisės mokslo ir finansinės paramos srityse. Dabar visų imonių ir fabričių mokomi mokykloms mokesčiai tenka bendrosioms mokykloms, nors tų imonių šerų savininkų dalis yra katalikai.

Katalikų gimnazijos — "high schools" jokios paramos iš valstybės negauna ir turi pačios išlaikyti. Memorandume reikalaujama, kad lygi parama būtų teikiama ir gimnazijoms ir net įsteigtos katalikiškos mokytojų seminarijos. Reikalaujama lygių teisių nuo vaikų darželio iki universiteto, nes, vyskupų nuomone, atskirosios m-l-os tikrumoje yra viešosios bendros mokyklos. Taip pat pastebima, kad bendrosios m-l-os vienam mokiniui per metus skiria \$211,89, tuo tarpu atskirosios m-l-os tegali išleisti \$87,47.

Padidėjęs katalikų skaičius provincijoje duoda pagrindą reikalauti ir lygių teisių auklėjime.

Siuo metu Ontario katalikiškas m-las lanko 300.000 mokinių. Ju skaičius kas metai didėja.

Minėtas memorandumas sukėlė daug susirūpinimo provincinėje vyriausybėje. Daryti ką nors reikėtų, o pasipriešinimas yra irgi didelis. Prieš atskiras m-las atstoriai pasisako įvairios protestantų organizacijos, masonai, o labiausiai vadinami oranžistai.

Artėjant provincijos rinkimams, lietuviams katalikams reikėtų išnaudoti kiekvieną progą ir į savo apylinkės kandidatus kreiptis tuo reikalu. Kiekvienas užklauskas telefonu, laiškų ar asmeniškai priverčia kandidatus reikala pergalvoti. Geriausia progą ko nors išreikalauti yra prieš rinkimus. Tai turėtų būti mūsų pareiga, jeigu mums rūpi mūsų vaikų auklėjimas ir ateitis.

V. K.

Pagrindinė bazė — šeima

Kanados gen. gubernatoriaus žmonai p. Vanier buvo suteiktas garbės doktoratas Halifaxo universiteto. Savo kalboje ji išskėlė šeimos šventumą ir pabrėžė, kad šandien religiniai ir moraliniai įstatymai būna pakeičiami tikėjimu mokslu ir ekonomine pažanga. Jaunimas šiandien neturi kompiaso, pagal kurį galėtų tvarkyti savo gyvenimą. Visapusiškame vaikų auklėjime pagrindinį vaidmenį turinti vaidinti šeima.

Stockholmas. — Švedijos radijo programos vedėjas Rolf Lundgren buvo paprašytas per dvi dienas palikti Sov. Sąjungą, kur jis lankėsi rinkdamas medžiagą radijo programoms. Pradžioje rusai mėgino sutrukdyti jo darbą, neduodami reikalingų techninių priemonių, o po to pareikalavo išsiskai išvykti.

Nobelio premijos laureatai

1962 m. Nobelio literatūros premija paskirta amerikiečiui John Steinbeck. Tai šeštas amerikietis, išrinktas Nobelio literatūros laureatu eilėn tarp Sinclair Lewis, Eugene O'Neill, Pearl Buck, William Faulkner ir Ernest Hemingway. Siemefinio laureato, sulaukusio 60 m. amžiaus, laukia stambi suma — arti \$50.000 ir didis vardas, kuris pasklis visame pasaulyje. Švedijos akademijos sekr. dr. A. Osterling, išreikšdamas vertintojų nuomonę, pabrėžė, kad Steinbeck buvęs išrink-

tas tai premijai ypač už romaną "Mūsų nepasitenkinimo žiemą", išleista 1961 m. ir vaizduojanti doro žmogaus gundymą. Jame autorius labai savarankiškai ir be jokių prietarų iškelia tiesą. Jo užuotajuta visada reikiama pripažinimas, nelaimingiems, suvargusiems. Autoriaus kūryboje esą matyti amerikiečių būdas, jo meilė gamtai, išartai dirvai, dykumai, kalnams, vandenyno krantams.

Panašus yra ir kiti Steinbecko kūriniai. Pažymėtini jo romanai "Pykčio vynuogės", "novelės "Il-gasis slėnis", "Tarp pelių ir vyru". (Lietuvių kalbon šį kūrinių išvertė K. Barėnas; išleido "Pradalgė" 1950 m., spaudė "Nidos" spaustuve Londone).

Pasak švedų akad. sekretoriaus, autorius visur esąs realistas ir drauge lakios vaizduotės žmogus, pilnas simpatingų humoro ir socialinės nuovokos.

J. Steinbeck buvo atrinktas iš 65 pasiūlytų kandidatų. Ju tarpe buvo anglų rašyt. L. Durrell, prancūzų dramaturgas J. Anouilh, čilietis poetas Pablo Neruda ir anglų poetas bei rašytojas R. Graves.

Fizikos Nobelio premija paskirta Sov. Sąjungos žydui Lev Davidovič Landau, kurio tyrinėjimai buvo reikšmingi pirmųjų satelitų pagaminimui. Siuo metu jis yra ligoninėje. Sausio mėn. jis buvo sunkiai sužeistas automobilio nelaimėje; kovo mėn. dar buvo be sąmonės. Konsultacijai buvo iškviestas ir kanadietis specialistas dr. W. Penfield iš Montrealio.

Chemijos premija gavo dr. John Cowdery Kendrew ir dr. Max Ferdinand Perutz Cambridge-unte Britanijoje už žmogaus kraujo elementų ir kaulikurių gyvybinių tyrimo darbus.

Fizikos ir chemijos premijos — po \$49.656.

Taikos premija šiemet nepaskirta.

Kultūrinėje veikloje

"EUROPOS LIETUVIS", pagerbdamas didįjį mūsų poetą Maironį, jo 100 metų gimimo sukakties proga, atkarpas pasirodymų perspausdinti visą "Jau-nąją Lietuvą".

LOS ANGELES COUNTY MUZEJE įvykusio JAV žymiausių grafikų parodoj buvo matoma ir mūsų kio dailininko Romo Viesulo litografija RHI-NO.

RENKAMA SIBIRO MARTIROLOGIJA, — "Lietuvių Dienų" redakcijai parash laiska Albert Annies, Cinema-Verlag leidyklos V. Vokietijoje vedėjas, pranešdamas, kad jo leidykla yra numaciusi išleisti "Marija, gel-bek mus" — Sibiro kalinių maldaknyges vokiška laida. Prie maldaknyges norima pridėti priedą — Sibiro trem-tinių dokumentų, laiškų, fotografijų, įvairių daiktų, liudijančių ištremtųjų gyvenimą ir kančias.

Norima žinoti, kas tokios medžiagos turi, vėliau — būtų tariamasi dėl ju foto kopijų padarymo ir panaudojimo. Pranešti "Lietuvių Dienų" redakcijai arba tiesiai leidyklai: Albert Annies, Cinema-Verlag, Waiblingen/Rems, Donschwaabenstr. 40, W. Germany. Leidyklos vedėjas Lietuvos nepriklausomybės metais lankė Vyt. Didžiojo gimnaziją Klaipėdoje, kalba ir rašo lietuviškai.

DAIL. A. RUKSTELIS sukaktuvinė paroda atidaryta lapkričio 3 d. Jaunimo Centre Čikagoje.

PROF. A. KRAPOVICKAS paskirtas Tucumano un-to agronomijos fakulteto dekanu. Ikišiol buvo vicedekanas. Tai pirmas Argentinos lietuvis, pasiekęs tokios augstos moksline vietos.

A.A. PROF. K. PAKSTAS testamentu savo biblioteką paskyrė Pasaulio Liet. Archyviui. Jai numatomas įrengti atskiras kambarys su atitinkamu įraš ant durų. Testamentą vykdytojai — B. Pakstas ir J. Pakstienė tam pritarė ir padovanojo kaiturius baldus.

KNYGOS IS "RESPUBLIKINES BIBLIOTEKOS" LIETUVOJ, pasak Vilniaus radio, siunčiamos užsienio-se gyvenantiems lietuviams arba už-sieninėms bibliotekoms. Gautas laiskas iš Švedijos, Lundo bibliotekos, kuri prašanti atsistieiti leidyją — "Lietuviška flora". Vasingtono kongreso bibliotekai esąs išsiustas leidinys "Litua-nika" ir K. Poviliaus "T. Lietuvos respublikinė biblioteka".

VALSTYBINĖ GROŽINĖ LEIDYKLA Lietuvoje išleido rusų k. M. Sluckio novelių rinkinį "Vieni stebuklu mažiui" — 511 psl., 30.000 egz. Rusų k. išleistas ir "Lietuvių liaudies pasakos" — 415 psl., 75.000 egz. Rinkiny esą gyvulinų, "stebuklinių" ir buitinių pasakų.

VIETOS SAVIVEIKLININKŲ VOKALISTŲ ir vokalinį ansamblių peržiūra atlikta Kaune. Joje dalyvavo 20 ansamblių, keli kvartetai, trio ir pavieniai atlikėjai. Geriausiai pasirodė vokalistai ir vokaliniai ansambliai dalyvaus lapkričio mėn. Vilniuje įvyks-tančioje "respublikinėje apžiūroje".

RYGOJE GASTROLIAVO Lietuvos valstybinės filharmonijos kamerinis orkestras, vad. Saliaus Sondeckio. Koncerte dalyvavo solistai — Leopoldas Digrys (vargonai), Helsinkio festivalio laureatas Petras Radzevičius

(altas), obojistas Juozas Rimas. Orkestro kolektyvas susilaukęs didelio pasisekimo Rygos muzikos męgeju tarpe.

BULGARIJOJE GASTROLIAVO Vilniaus operos ir baleto teatro šokėjai Genė Sabaliauskaitė ir Henrikas Banys.

UZ LIETUVISKOS ODOS IR KERAMIKOS dirbinius įstatytus Briusle parodoje, Lietuvos Dailės fondai paskirtas parodos auksio medalis bei diplomai.

DAIL. VOLDEMARAS MANOMAITIS Lietuvos augščiausio sovieto apdovanotas garbės raštu. Tai nepriklausomoje Lietuvoje subrėndęs keraminkas, jau 1937 m. su savo kūriniais dalyvavęs tarptautinėje keramikos parodoje Paryžiuje.

LIET. KATALIKŲ ŽURNALISTŲ ratelis įsteigtas Adelaidėje. Valdysbon išrinkti: pirm. kun. Pr. Daukys, MIC, vicepirm. Pr. Pusdešris, izd. J. Binkevičius.

Lietuvių Fondo palūkanos-švietimui

Pelno skirstymo komisija paskyrė ir LF taryba patvirtino 1962 m. pelną švietimo reikalam: \$900 pr. mokyklų vadovėliui, kuri leidžia Kultūros Fondas ir \$300 Pedagoginio lituanistikos instituto neakivaizdiniam skyriui, kurio uždavinys yra paskleisti lituanistikos žinias betkur gyvenantiems studentams ar suaugusiems. Iš tos rūšies klausytojų tikimasi sulaukti lietuvių kalbos mokytojų prieauglio lituanistikos mokykloms.

Dar buvo iškelta eilė kitų remtinų kultūros dalykų: LRD metinė literatūros premija, "Lituanus" žurnalo ir kultūros kongreso darbų leidinio paremimas, tačiau siemefinio pelno daugiau, deja, nebuvo.

Tad kviečiamas kiekvienas geros valios lietuvis prisidėti prie didinimo Lietuvių Fondo kapitalo, kurio palūkanos kasmet skirstomos svarbiems lietuviškiems reikalam. Lietuvių Fondo adresas: Lithuanian Foundation, 7243 So. Albany Ave., Chicago 29, Ill., USA. LF tarybas sekr.

Atsiūsta paminėti

Čiurlionio Galerija, 1957-62. Informacinis Čiurlionio galerijos leidinys. Mecenatas J. Lieponis. Spaudė Morkūno spaustuve, 28 psl.

Lituanus, nr. 1-2, 1962 m. Red. A. Mickevičius. Leidžiama keturis kartus per metus. Prenumeratos kaina \$2. Adresas: P.O. Box 9318, Chicago 90, Ill., USA.

The Baltic Review, nr. 25, October, 1962. Šio numerio vyr. red. dr. A. Trimakas. Apie Lietuvą rašo: V. Sidziškauskas, The United Nations and the Baltic States; Clare Mills, Panorama of Lithuanian poetry; V. K. T. A. Commisars's eye view of Lithuanian literature; V. V. Lithuania under Soviet colonial oppression ir kt.

Stasys Yla

Netikėjimo naktįje laukia aušrinės

40. Iš minėto žurnalo persiųstos nespausdintos medžiagos štai dar vienas pasisakymas. Jo autorius nežinomas. Profesija ir amžius nenujauniamai iš teksto. Sako esąs paprastas žmogus, bet mintis reiškia giliai ir gana gražiu stiliumi. Save laiko netikintčiuoju, bent klaidžiojančiu, tačiau taip jausti ir jaudintis, dinging, gali tik jautri, vibruojanti tikintčiojo širdis.

Esu reikalingas pagalbos! Su dideliu susidomėjimu, — rašo autorius, — pradejau sekti jūsų žurnale spausdinamas mintis, kurios liečia tikėjimo klausimus. Tose mintyse, galvojau, surasiu atsakymą ir daugelį sunkenybių, kurias atneša gyvenimas. Tepaskaičiau tik du numerius. Laukiu toliau šviesos ir argumentų taip tamsiame ir keblame tikėjimo kelyje. Perskaitytęj atsakymai manęs nepatenkino. Tuo tarpu noriu pasidalinti savo mintimis tuo reikalu. Žinoma, jos nesudaro jokio svorio, nes esu paprastas žemės pilietis. Nesu toks mokykta, kad iš juodo padaryčiau baltą. Mano filosofija tiesiškai labai netoli: ką matau, tą ir sakau. Man rodos, netiek skaitant didelių veikalus, kiek galvojant prieinama tiesos, o vienas to nepajėgiu — esu reikalingas pagalbos, esu reikalingas vado.

Pirmieji žingsniai ir netikėjimą.

Kas gi mus priveda prie netikėjimo; ar filosofinė speculiacija, kurią taip mažai pažįstame? Tiesa, spekuliuojam, pamėgdžiojam kitus, kiek tik įstengiam. Bet pirmasis žingsnis ir netikėjimą prasideda ten, kur mes susitinkame su Dievo įsakymu, mums nepalankiu, ir antrasis, kai mes susitinkame su kunigu, Dievo atstovu. Visi kiti filosofiniai išvedžiojimai yra nulis. Tiesa, spekuliuojame vėliau, pateisindami savo išvidinį žingsnį, kurį širdis jau pirma buvo padariusi. Argi jums svetima, kad protas tiki, ką širdis myli?

Paliksim ta pirmą žingsnį kitam kartui, jei turėsim jėgų parašyti, ir einu prie antrojo. Ar ne jūs, kunigai, esate kalti, kad mes nustojam tikėjimo? Nesakau, Tamsa, Tėve! Nesakau, kad visi kunigai yra blogi — ne, yra

šventųjų, gal net didesnė pusė. Bet ir knygose yra posakis: "Kokie kunigai, tokie ir tikintieji". Mums yra skelbiama meilė, kalbama apie nekaltbę, mes raginami kovoti su materializmu ir komunizmu. Kurčios bus mūsų ausys, jeigu mes nematysime tos meilės, spindinčios iš kunigo akių ir iš visos jo laikysenos. Nekalbėkite mums apie skaistybę, kol mes neįėjame iš kunigo veido bruožių Dievo artumo! Neraginkite mus kovoti su materializmu, kol patys laikote savo turtą bankuose! Žinau, jūs atsakysite, kiek procentų sudaro tokių kunigų? Judas buvo vienas iš dvylikos. Bažnyčia nežuvo dėl blogų popiežių... Jums, gal ir inteligentams, visa tai yra lengva suvirkinti. Bet man, pūslėtai delnais, skaudanciai nuo darbo nugara ir nutirpusiomis kojomis, kiek tai sudaro sunkenybų!

Iš kunigo laukiam ne išminties...

Kunigas — koks šventas žodis mums, pasauliečiams. Jis — Kristaus tarnas. Šventų dalykų saugotojas, amžinybės skelbėjas, Dievo malonių dalintojas... Žmogus artinies prie jo atvira širdim ir išsiilgusia dvasia. Nemanykite, kad mūsų širdis nesilgsta amžinybės, neįseko tarpininko, vedančio į meilę ir Dievo malonę. Ir štai ką randame: žmogų, kuris nemažiau baido po šios žemės purvus ir garbina šios žemės takus. Jo kietis žodžiai lyg kruša sukapoja švelnius daigelius, augančius tavo širdy. Jo aistringa širdis neužgesina liepsnosjančios aistra tavo širdies. Jo gėsi ranka atitraukia tave nuo Dievo ir gramzdina dar giliau į materializmo baltą.

Jums sunku tai suprasti, bet iš jūsų, kunigai, mes laukiam tikros Dievo ir artimo meilės. Ne išminties, ne estetikos, ne draugiškos įseikome pas jus, bet vien Dievo ir dar kartą Dievo. Iš jūsų, Kristaus tarnų, laukiame jo dvasios — atlaidumo nusidėjėliui ir užuojautos vargšui. Ir jeigu mes tos Kristaus dvasios nerandame tarp jūsų, nors viename iš dvylikos, — visas mūsų tikėjimas susvyruoja: prarandame tikrąjį kelio kryptį, paklystame gyvenimo labirintuose. Gal kam atrodys, kad čia nėra pagrįsto logiškumo. Bet mano menka išmintis sako: čia yra daugiau logiškumo, negu visose mokslo teorijose. Čia sprendžia širdies nuojauta (intuicija), kuri nepalaidauda įseiko tiesos ir grožio. O intuicija mažiau klysta, negu šalti proto išskaičiavimai. Jei tai kunigas, Kristaus meilės mokslo nešėjas, neturi tos Kristaus dvasios, tai peršasi išvada: jis tuo negyvena ir to nebrangina dėlto, kad tas mokslas yra bevertis arba klaidingas. Žinau, mano išvada nėra teisingos. Bet argi protui įsakys tikėti, ko širdis nepajėgia myleti?

Mokomės iš jūsų pavyzdžio Mums sakoma: nežūrėkite, kaip kunigai gyvena, bet

ką sakot! Argi mes galime kitaip gyventi? Paprastam žmogui tai labai sunku. Mes mokomės iš jūsų pavyzdžio...

Nematau esąs perdaug griežtas, jeigu drįstu tvirtinti — ne proto kalba, bet mylinčios širdies balsu, — kad kiekviena prabanga yra šventvagystė iš jūsų pusės, kol bent viena šeima iš jūsų artimųjų, pažįstamų ar iš jūsų parapijiečių dreba iš šalčio ar yra alkana. Jei Kristaus išpažinėjas turi turėti meilės žymių savo širdyje, tai juo labiau Kristaus kunigas.

Tėve, jei rašau, kad mano tikėjimą apsprendžia kunigo elgesys, nepalaikykite tai "kuntaplinių" juoku. Gal kam tikrai atrodys juokingas šitos mano galvojimas. Bet man tai gyvybinis reiškinys. Tuos žodžius rašau savo širdies krauju. Man sunku klaidžioti gyvenimo labirintuose, įseikant tiesos ir jos nerandant... Kodėl jūs bijote tiesiai pažūrėti į kunigų klaidas — juk jie yra žmonės, ne angelai. Pavydinkite tikruoju vardu kunigų ir popiežių klaidas. (Ne be pagarbos miniu Kristaus vietininko vardą, koks jam tinka). Padėkit man per tą klaidų ir netobulumų šešėlį išsvysti amžinos Išminties ir Meilės šviesa, pajusti Jo šilumą. Padėkit pajauti Dievo apvaizdos nuostabų veikimą tautų, žmonių ir Bažnyčios gyvenime, kuri ir ant kreivų linijų sugeba tiesiai ir dailiai parašyti.

Noriu tikėti, bet nepajėgiu

Jūs tvirtinate, kad tikėjimas yra visai skirtingas nuo žinojimo, kuris yra pagrįstas proto išmintimi. Tai nurodykite, kodėl mes tikime daug dalykų, kurie mūsų protui yra neprieinami? Nebijokite juos pavadinti tikruoju vardu — paslaptimi. Jeigu man nupiešite Dievo paveikslą, tokį, koks Jis iš tikrųjų yra, kokio mano širdis slapta ilgisi savo kilniausių poleikų valandomis, tai aš nepabūsiu sulenkinti savo kelius prieš Jo šventą vardą, ir iš Jo rankų nuolankiai priimsiu kiekvieną Jo dovaną ir iš Jo lūpų kiekvieną žodį, nors Jis man būtų ir neaprepiamas, ir nesuprantamas, ir nepagrindžiamas. Padėkit man suprasti, kodėl Jis leido, kad aš tiek daug metų Jo įseikodamas, ir jūs sakote, kad tas mano kelias tolia mane nuo Jo. Nesakykite, kad tai yra bausmė už mano pyklybę. Jeigu jūs svedžiat man tą žodį, tai bent pamirkykit jį pirmą ir gydančią medžiagą, kad jis neaitrintų dar labiau mano žaizdos netekus tikrojo tikėjimo, bet tartum stebuklingas balzamas, nors ir švelniai degindamas, ją išgydytų. Kaip skaudu girdėt netekus brangiausio daikto, kad jo eis netekęs dėl savo kaltės.

Aš noriu tikėti iš visos širdies ir pavydžiu tos laimės kitiems. Sakoma, tikėjimas yra Dievo malonė, arba — tikras tikėjimas turis būt išmestas ir iškovotas. Jei taip iš tikrųjų yra, tai padėkite man jį išmesti! Pasileiku netikėjimo naktįje laukdamas tikėjimo aušrinės...

Amerikine mokykla prabangi, bet silpna

Garsus amerikiečių admirolas Hyman Rickover, niekada nebijęs pasakyti tiesaus žodžio, šį kartą užkabino amerikines mokyklas. Kaip idealiu mokyklų pavyzdį jis nurodo angliškas mokyklas.

Štai keletas ištraukų iš adm. Rickover kritikos:

"Puikių patalpų, malonumų pa-

rūpiname vaikams, kur jie gali puikiai praleisti laiką, kol pradės dirbti, suradime draugų ir sporto pramogų, perteikime labai ne daug moksline žinių niekas amerikines mokyklos nenukonkuruos. Aš tik vieno bijau, kad visi tie teikiami malonumai neparuos mūsų vaikų gyvenimo tikrovei".

"Angliškos mokyklos viską koncentruoja auklėjimui, daugiau dėmesio skiria mokslui, negu sportui. Pas juos prie mokyklų nėra trenerių, kurių tikslas tik paruošti sportininkus ir laimėti rungtynes".

"Anglijoje mokslas perteikiamas daug greitesniu tempu ir vaikams, pasiekę 11 m. amžiaus, yra dvim metais pralenkę amerikiečių vaikus. Maždaug nuo 11 metų amžiaus Anglijoje vaikai yra paskirstomi į vieną trijų augštesnės mokyklos šakų. Amerikiečių mokytojų tvirtinimas, kad 11 metų vaikai sunku pasakyti kokią mokyklą pasirinkti, neturi pagrindo".

Admirolas Rickover tą savo kritiką pareiškė senato komitėjai, kuri tyrinėjo auklėjimo sistemos trūkumus. Pagrindinis kaltinimas: visos moksals vyksta per lėtai.

Kalėdinės atvirutės su religiniais ir kitokiais vaizdeliais, lietuviškais tekstais.

Tinka sveikinimams Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Kaina 12½¢ ir 15¢, įskaitant ir voka Užakymus, čekius ir money orderus rašyti:

Spaudos Bendrovė "Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
\$16,900 pilna kaina, gražus rūpių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. arti susisiekimo ir krautuvų.

BLOOR — WINDERMERE
\$3,900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina \$17,500.

GELEŽIES KRAUTUVE (Hard-ware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
\$2,500 įmokėti, plius prekės ir inventorių. Vieno kambario metu senumo pastatas, pastovus biznis, gera klientūra. Pilna kaina \$28,000, viena skola balansui. Lengvos išimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
\$10,500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi modernios virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
\$1,700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėmis ir dviem voniomis. Vandenių alyva šildomas. \$150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
\$2,900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augštus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16,400.

SWANSEA
\$3,500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandenių alyva šildomas. Gražus dideli kambariai. Pilna kaina \$16,500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių duplexas. Pilna kaina \$17,900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po \$100 mėn. Įmokėti \$5,900. Viena atdara skola balansui desimčiai metų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio mėgėjų turėjo sėkmingą savaitę — laimėjo visas pirmenybių rungtynes, TLB lygos pirmenybėse Vyčio moters išsikovojo du laimėjimus, nugalėdamos dvi stipriausias šios lygos komandas B-A ir Ciccones. Vytietės įveikė ligmetes šios lygos meistrės B-A krepšininkas 43-38 pasėkme. Žaidė: Krakauskaitė, Balsienė 16, Rutkauskaitė 1, Jasinskaitė 9, Astrauskaitė 5, Prunskytė 12. Antroje rungtynėse vytytės įveikė gerokai pagerėjusias Ciccones 37-38. Žaidė: Balsienė 15, Zolpė 5, Krakauskaitė, Jasinskaitė 4, Prunskytė 8, Astrauskaitė 5.

CYO lygos pirmenybėse Vyčio jaun. mergaitės antroje rungtynėje įveikė OLPH krepšininkas 36-23 pasėkme. Žaidė: Zolpė 14, Žekaitė, Supronaitė 10, Jonynaitė 5, Cirvinskaitė 3, Renkauskaitė, Bilkštė 4.

Tos pačios lygos pirmenybėse Vyčio jauniosios krepšininkės, žaidžiančios midget grupėje, įveikė St. Vincent žaidėjas 15-14 pasėkme. Žaidė: Balytė 2, Janė Cirvinskaitė 2, Irena Cirvinskaitė 7, Kybartaitė 4, Zubrickaitė, Nacevičiūtė, Zukauskaitė.

Toronto Ladies Basketball (anksčiau vadinosi B-A) lygos pirmenybėse šios metais dalyvauja 6 komandos. Nuolatines lygos meistrės B-A: praėjusių metų finalistes vytytės, kurios žaidė Lietuvosianais vardu: Ciccones — buvusios Orphans: Tru-Way ir, vietoj pasitraukusių latvių, Aušra. Šios lygos pajėgumas yra žymiai pakilęs, komandos turi daug naujų ir pajėgių žaidėjų ir pirmenybės žada daug įdomių rungtynių. Ši lyga dabar yra viena pajėgiausių Toronto, prilygstanti vyry B-C lygai. Lygos pirmenybės vyksta kiekvieną antradienį naujoji ir erdvioje Park m-lės salėje, beveik priešais St. Clair požeminio traukinio stotį. Visus vakarėlius ir šiu pirmenybių rungtynes stebėti žaidžiančias dvi lietuvių komandas.

Sekantios rungtynės: TLB šį antradienį Tru-Way — Vytis ir B-A — Aušra; sekantį antradienį: Aušra — Ciccones ir Tru-Way — B-A. CYO lygoje ateinantį pirmadienį 8 val. v. Givens m-lėje Vyčio jaun. krepšininkės žaidžia su Aušra. Midget krepšininkės sekantios rungtynės žais gruodžio 2 d.

Stalo tenisininkės E. Sabaliauskaitė ir V. Nešukaitė Toronto įvykusiose turnyre mergaičių grupėje pasidalino pirmasias dvi vietas. Į dešimtuką vytyčiai: P. Gildys, I. Nešukaitė, E. Vaitiekaitė, E. Sabaliauskaitė ir V. Nešukaitė. Iki šiol turėjome du dešimtukų turnyrus ir abu baigėsi vytyčių pergalėmis. Visiems vytyčiams, ypač jaunosioms stalo tenisininkėms, linkime geriausios sėkmės! A. S.

AUSROS ŽINIOS

Šios savaitės rungtynės: antradienį 8.45 v.v. — 23 Ferndale Ave. (Yonge ir St. Clair) B-A lygoje Aušra Sr. — B-A komanda: sekantienį 12.30 val. mūsų salėje B-C lygoje Aušra — Andys ir Tridents — Estai Sr.; po jų — CYO lyg. Aušra M. — St. Leos; taip pat sekantienį 1.30 v. p.p. St. Vlads salėje (Bathurst ir College) — priešais Western ligoninę) B-C lyg. Aušra Jr. — St. Vlads ir Tridents J. — Estai Jr.

Pr. savaitės rungtynių rezultatai: B-C lygoje Aušra Sr. pralaimėjo latviams 78:72 ir Tridents — Andys komandai 62:72; B-A lygoje Aušra Sr.

Lietuvių studentų žinios

DAR NEVISI STUDENTAI atliko savo pareigą prie studentų patalpų įrengimo, dažymo, valymo ir t.t. Ši šeštadienį, lapkr. 10 d., 12 val. ateikite visi, ir baigsite bendrą darbą — 998 College St. prie Priskelimo parapiškos sales. Studentų v-bos pirm. tel. LE. 1-1432. TLS S-gos v-bos pirm. "LITUANUS" ŽURNALUI paremti vėjus jau pradėtas. Komitetas, vad. stud. R. Gaizutis, jau pradeda rinkti lėšas.

PLIAS, Toronto skyriui, nuosirdžiai dėkojame už paskyrimą \$25 liet. studentų patalpoms įrengti. Valdya TORONTO PROJEKTUOJAMA įsteigti dar du universitetus, nes York ir TU negali sutalpinti prieauglio. Dabar York un-te yra 300 studentų, o TU — 24,000. Planuotojai numato, kad 1970 m. Toronte bus 40,000 studentų. Katalikų vadovybė ir YMCA planuoja įsteigti po vieną un-tą. York un-to rūmai bus pradėti statyti 1964 m. už Steele Ave., tarp Jane ir Keel St.; užims 175 akrų plotą. Architektų pakvietas prof. H. Sasaki iš JAV.

TORONTO LIET. TAUT. SOKIU GRUPES šokėjai yra daugiausia studentai, o vienas — asistentas inžinierius. Studentai pradeda domėtis daugiau lietuviška veikla.

PAGEIDAUTINA, kad lietuviškos organizacijos, ruošdamos pobuvius ar sukaitytus kvietus studentų organizacijai atstovus svečiais. Net ir ruošiant visuomenės veikėjų sukaityti galėtų studentų valdybas irgi pakviesti.

ATITAIŠYMAS. — Atspausdinta: I Toronto universiteta grįžo Tadas Mureika — i farmacijos f. II kursą. St. Mureika iš Hamiltono studijuoja Vašingtono katalikų un-te.

Turi būti: I Toronto universiteta grįžo Teodoras V. Mureika — i farmacijos f. III-čia kursą, Romanas A. Mureika iš Hamiltono studijuoja Vašingtono katalikų un-te.

Lietuvių skautų veikla

PRADĖDAMI 45 SKAUTISKUOSIUS METUS Satrijos ir Rambynio tūntai su vėlavomis dalyvavo pamaldose. Sv. Mišias atnaušo kun. dr. P. Gaida, pamokslą sakė kun. B. Pacevičius. Po pamaldų įvyko trumpa vilkiukų suiga.

KRINTANČIŲ LAPU BALIUJE dalyvavo rinktinė publika. Tautinių šokių grupė "Gintaras" pašoko du šokių, kuriuos padėjo gausios katus. Sol. V. Verikaitis, akompanuojant D. Skrinkaitę, padainavo 6 dainas. Loterijoj buvo 4 fantai. Stambiausias iš Mohawk Furniture. Programa pravedė E. Stepaiteitis. Stovyklavietės fondo valdyba tikisi, kad liks šiek tiek ir pelno.

STOVYKLAVIETES FONDIUI aukoję ir pirkę pėdas: \$50: kleb. kun. P. Ažubalis; po \$25: inž. V. Stukas, N. Aug. Kuolai, S. A. Draugėliai, D. Skrinkaitė; \$20: inž. A. Lašpys; po \$10: B. P. Ceponka, A. Raščius, V. Si-bulis, A. V. Radzevičius; po \$5: V. Paulionis, B. Simkus, A. Bartnaitis, A. Mašionis, J. Budrys; \$4: M. A. Iškauskas; po \$3: V. V. Paškevičius, B. Tarvydas, A. Pundzius; po \$2: V. Morkūnas, V. Jankaitis, A. Pulkyk, K. Striaunas. Visiems aukotojams nuosirdus skautiškas aciu.

PASAULINIS SKAUTŲ SAKRYDIS įvyks Graikijoje 1963 m. Norėdami, kad mūsų trispalvė plevėsuotų viso pasaulio vėliavų tarpe, turime su-telkti lėšų. Džiamorės fondas jai organizuoja įvairias būdas. Siuo metu dr. Vydūno studentų šalpos fondas Cikagoje yra išleides kalėdinį atviručių, kurių tam tikrą kiekį paskyrė džiamorės fondui. Toronto atstovai

da Kanavičiūtė ir daugelis kitų sklandymo sporto entuziastai.

Vilniaus sklandymo grandžiai vadovauja sporto meistras Juozas Jaruševičius. Grandies eilėse randami pasi-žymėję sklandytojai — žurn. Vyt. Dovydaitis, Romas Visackas, Ant. Arbaciauskas, Vyt. Pakarskas, Zen. Brazauskas, Ant. Mikutis, Albertas Vėžys, inž. Onutė Horodneviciūtė, Nijolė Arbaciauskienė, Danutė Maliauskaitė. Aktyvios sklandytojų eilėse tebėra 1938 m. pradėję sklandyti inž. Vyt. Vaitkus ir 1937 m. sparnus išbandęs mokslinio tyrimo instituto direktorius Anatolijus Speičys.

Visoje Lietuvos teritorijoje priskaitoma dešimt visuomeninių sklandymo klubų. Pokariais metais naujus lietuviškos gamybos sklandytuvus suprojektavo B. Oškinis, A. Kuzmickas ir S. Janušonis.

Prie sklandytojų sekcijos jungiasi parašutinininkai, kurių eilėse randama Lietuvos čempionė Beta Matutytė, reikordininkai — Zigmantas Polinauskas, Vytas Zolpys, Algis Varevičius, Algis Gerulskis, kaunietis — Dana Jakušaitė, Regina Sutkaitė, Nadė Skučaitė, vilnietis — Henriką Purelytė, sklandytoja Ona Horodneviciūtė ir kt.

—vkt—

Gardaus maisto SIUNTINIAI
I VISUS KRASTUS. Pilnai garantuoti. Prasykite sąrašą ir kainaraščių.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 28th Street,
New York 16, N.Y.
Tel. MU. 9-0598.

Parduodamas 137 akrų ūkis,
su teise sodinti tabaką 35 akrus.
104 pėdų daržinė, 5 kilnos, 2 nauji namai, naujas dvigubas garažas, gerame stovy visos mašinos, reikalingos tabako auginimui, įskaitant 2 traktoriaus. Ūkis randasi prie Melbourne, 5 mylios grįsto kelio nuo Nr. 2 Hwy. Pilna kaina \$70,000, įmokėti \$12,000.

Parduodamas 137 akrų ūkis,
su teise sodinti tabaką 35 akrus.
104 pėdų daržinė, 5 kilnos, 2 nauji namai, naujas dvigubas garažas, gerame stovy visos mašinos, reikalingos tabako auginimui, įskaitant 2 traktoriaus. Ūkis randasi prie Melbourne, 5 mylios grįsto kelio nuo Nr. 2 Hwy. Pilna kaina \$70,000, įmokėti \$12,000.

Parduodamas 137 akrų ūkis,
su teise sodinti tabaką 35 akrus.
104 pėdų daržinė, 5 kilnos, 2 nauji namai, naujas dvigubas garažas, gerame stovy visos mašinos, reikalingos tabako auginimui, įskaitant 2 traktoriaus. Ūkis randasi prie Melbourne, 5 mylios grįsto kelio nuo Nr. 2 Hwy. Pilna kaina \$70,000, įmokėti \$12,000.

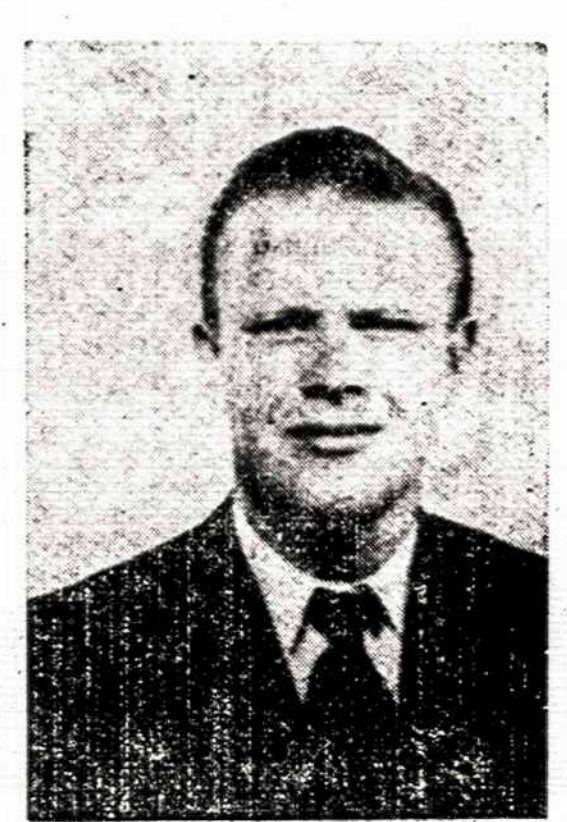
Parduodamas 137 akrų ūkis,
su teise sodinti tabaką 35 akrus.
104 pėdų daržinė, 5 kilnos, 2 nauji namai, naujas dvigubas garažas, gerame stovy visos mašinos, reikalingos tabako auginimui, įskaitant 2 traktoriaus. Ūkis randasi prie Melbourne, 5 mylios grįsto kelio nuo Nr. 2 Hwy. Pilna kaina \$70,000, įmokėti \$12,000.

Parduodamas 137 akrų ūkis,
su teise sodinti tabaką 35 akrus.
104 pėdų daržinė, 5 kilnos, 2 nauji namai, naujas dvigubas garažas, gerame stovy visos mašinos, reikalingos tabako auginimui, įskaitant 2 traktoriaus. Ūkis randasi prie Melbourne, 5 mylios grįsto kelio nuo Nr. 2 Hwy. Pilna kaina \$70,000, įmokėti \$12,000.

Teniso varžybos Londone, Ont.

Tautinės olimpiados prisiminimas

Stalo teniso turnyras Londone įvyks lapkričio 10 ir 11 d. 1938 m. Kaune įvyko Liet. tautinė olimpiada padidinti tautos sportinį entuziazmą, kurį uždegė krepšinio Europos pirmenybių laimėjimas 1937 m. Olimpiada įvyko naujai pastatytoje sporto salėje, didžiausioje Pabaltijy, ir sutraukė didelės minias žmonių. Simtmečio ketvirčio sukaityti bus prisiminta Londone įvykstantiame stalo teniso "Dešimtukų turnyre", kuriame dalyvaus geriausias JAV ir Kanados lietuvių tenisininkų pajėgos, įskaitant visos Kanados (ne vien lietuvių) du sykiu buvusį meistrį Pr. Gildį, praeitis metais laimėjusį pereinamąją taurę; paskutinių dviejų metų junjorų meistrę E.

E. Sabaliauskaitė junjorų meistrė

Inž. Pr. Gildys, buvęs Kanados teniso meistris

Sabaliauskaitę; praeitų metų pereinamosios taurės moterų klasėje laimėtoją S. Kasperavičiūtę; taip pat — atskirų Amerikos valstybių buv. meistrus, buv. Lietuvos rinktinės žymybių žaidėją S. Meilų, tris trylikametes ir jau spėjusias pasižymėti tenisininkes ir daug kitų, iš viso apie 30 geriausių šios šakos sportininkų. Įėjimas į rungtynes visiems nemokamas. Turnyro atidarymas įvyks šeštadienį, lapkričio 10 d., 12 val. miesto centre esančioje YMCA salėje, 433 Wellington St., vienas blokas į šiaurę nuo Hotel London, esančio prie Wellington ir Dundas (plento nr. 2 tęsinio) g-vių kampo. Iš plento 401 įvažiuoti Wellington Rd. — to pat vardo g-vės tęsinis; iš 4-to ir 22 plentų — Richmond g-vės važiuoti į miesto centrą ligi King St., tada pasukti į kairę ir du blokus pavažiavus prie Hotel London vėl pasukti į kairę — į Wellington St. Toje salėje bus suteikta ir išsamesnė informacija.

Ta pat šeštadienio vakarą 8 val. — didelio susipažinimo vakaras — pasilinksminimas su visų rūšių gerimais — Eastern Star Temple, 235 Piccadilly St., vienas blokas į šiaurę nuo Canadian Pacific gelež. stoties ir vienas blokas į rytus nuo minėtosios Richmond g-vės — 4 plento tęsinio.

Stalo teniso k-to vadovui Pr. Gildžiui pavedus, paruošiamajai darbui Londone vykdant tikslus sudarytas komitetas iš apyl. pirm. J. Butkaus ir dviejų sportininkų J. Brazlausko ir St. Navicko. Pastarasis yra šio k-to pirminkas ir atvykę sportininkai prašomi jam pranešti; jį kreiptis nakvynės ir visais kitais reikalais tel. GE. 2-6477, adrs.: 570 Piccadilly St. (CP geležinkelio stoties rajone).

Televizijos stoties vedėjas pažadėjo atsiųsti reporterį ir stalo teniso "dešimtukų" turnyrą.

Reta proga susitikti pažįstamus iš arti ir toli. Visi nuosirdžiai kviečiami į rungtynes ir į šokių vakarą. D. E.

Parduodama
apylinkėje geriausia
250 cc. tabako
farma
su 75 ac M.B. auginimo teise. Geriausias stovyje 2 gyv. namai, 2 barnės, 2 šildadaržiai, 11 džiovyklų ir visos tabako ūkiui reikalingos pagal sistematizaciją.
Teirautis:
G. ALEJUNAS,
R.R. 5, Bothwell, Ont.
Telef. 150 J3.

VENUS
GELES VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuviams ir t.t. Pristatome ir namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

Kremlius agentai tebežudo veikėjas
(Atkelta iš 2 psl.)
sigamino, ir jis veikė neblogiau kaip originalas. Vokiečiai jį išbandė ant gyvulių, panaudodami Stašynskio nurodytus nuodus. Paaiškėjo, kad garo pavaldai iš pistoleto išpuškūtu nuodu gyvuliui vienu įkvėpimu įtraukia jau dėsimterioji daugiau, kaip kad būtinyje nužudymui.

Kaip Stašynskis pateko į sovietų pines?
Kas per žmogus yra šis vyras, sutikęs vykdyti tokius baisius uždavinius? Kaip jis iki priėjo ir kodėl vėliau nuo viso to atsisakė? Sie klausimai nuodugnai buvo aiškinami ir teismo metu; atsakymai ir padarytos iš to išvados nušėmė toki švelnų teismo sprendimą.

Stašynskij gimė 1931 m. ukrainiečių ūkininkų šeimoje, lenkų užimtoje Ukrainos srityje prie Lvivo. Moksle buvo nuostabiai gabus. 1948 m. baigęs gimnaziją, įstojo į augstąją pedagogikos mokyklą Lvive, norėdamas tapti matematikos mokytoju. Buvo didelis patriotas ir svajojo apie didžiulę nepriklausomą Ukrainą.

Kartą jis vyko iš Lvivo į tėvėskę traukiniu be bilieto, taip sakant, "zuikiu", ir buvo sovietų policijos sugautas. Sis paprastas įvykis nulėmė jo tolesnį likimą. Jį tardė sovietų saugumo valdininkas kapitono laipsnyje. Sis bolševikas klausinėjo Stašynskį kodėl jis vaziavo "zuikiu", bet ką žino apie ukrainiečių antibolševikinę pogrindžio organizaciją OUN. Paaiškėjo, kad bolševikų saugumui yra žinoma, jog Stašynskio šeima yra nusiteikusi antibolševikiškai ir kad jo sesuo rodo simpatijas OUN organizacijai. Stašynskis apėmė baimę. Šia situaciją bolševikai mokėjo išnaudoti: jie pažadėjo užmirti visą tai, ką žino apie Stašynskio šeimą, jei pats Stašynskis sutiks dirbti sovietų saugumui. Ir jis sutiko. Sutiko dėl dviejų priežasčių: norėjo apsaugoti savo tėvus ir seserį nuo bolševikų teroro ir pats jau buvo pasidavęs bolševikų propagandai, kad komunizmas nėra blogas, jau buvo palinkęs kiek į jį.

Savo gabumais Stašynskis pasižymėjo ir kaip bolševikų agentas. Jis meistriskai atliko jam sovietų saugumo pavestų daug sunkių uždavinių. Jam atrodė, kad viskas yra gerai, kas gerai komunizmui.

1952 m. bolševikai pradėjo apmokytį Stašynskį specialioms agento uždaviniams V. Vokietijoje. Cia jam buvo pavesta šnipinėti ir JAV valstybių bei Vak. Vokietijos karines paslaptis. Bet svarbiausia — jam buvo pavesta nužudyti du ukrainiečių vadus.

Sitokiems uždaviniams apmokymas vyko ilgai, tačiau labai pagrindiniai. Vokiečių kalbą jis išmokė taip puikiai, kad kalbėjo be jokio svietimo akcento. Pagrindiniai buvo apmokytas ir kaip reikia naudoti nuodų pistoletą. Tam tikslui įgavo praktiką žudydamas šunis. Tik tuomet sovietų saugumo organai — KGB — išsiuntė Stašynskį į V. Vokietiją, žinia, su pastužiniu slapvardžiu, su joms pritaikytais dokumentais ir gerai išmoktom "legendom". (ELI)

F. SENKUS REAL ESTATE 1997 Dundas St. W. Telefonas 533-4414

RETA PROGA! 42 akrių pušų ir eglių miško. Namas su miesto patogumais. 6 pastatai vasarotojams. Baldai. Apie pusę mylios didelis upės kranto. Arti "Sauble Beach" vasarvietės. Tinka: vasaroti, meškerioti, ūkininkauti ir parduoti atskiras sklypas. Kaina \$24,800.

Skambinti F. SENKUI ar J. MATULIONIUI

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont. Telefonas LE. 2-4404

Ats. Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404

Namų tel. LE. 5-1584

6 kambarių, Swansea, puikus, atskiras, mūrinis namas, modernios virtuvės, gražus didelis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu. Žemi mokesčiai.

6 kambarių mūrinis namas, apie \$2,500 įmokėti, platus įvažiavimas, recreation kambarys. Pilna kaina tik \$14,000. Jane — Baby Point rajone.

6 kambarių, šiurkščių plytų mūrinis namas, platus privatus įvažiavimas, apie \$3,000 įmokėti. Viena atvira skola 10-čiai metų. Bloor — Runnymede.

7 kambarių, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, apie \$4,000 įmokėti, didelis kiemas. Jane — Bloor rajone.

13 kambarių, atskiras, mūrinis namas, puiki nuomavimui vieta. Privatus įvažiavimas, garažai. Apie \$5,000 įmokėti. Indian Rd. — Bloor.

5 kambarių bungalas, puikiai įrengtas viduje, arti susisiekimo, recreation kambar. Įmokėti apie \$5,000. Jane — Bloor.

Dupleksas, apie \$5,000 įmokėti, 10 kambarių, platus įvažiavimas, garažas. Vandens šildymas, vienas atvira murgičius 10-čiai metų.

Trijų butų, 17 kambarių, vos keleto metų senumo, atskiras, mūrinis namas, privatus įvažiavimas. Jane — Bloor raj.

Penkių butų. Atskiras, mūrinis namas. Apie \$8,000 įmokėti, privatus įvažiavimas. Labai žema kaina. Jane — Bloor.

16 butų. Apartamentinis namas. Vandens šildymas, metinės nuomos gauna apie \$16,500. Kaina \$75,000, vienas atvira murgičius 10-čiai metų.

Palikimas, 9 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, garažas. Apie \$4,000 įmokėti. Roncesvalles — High Park.

Be virš minėtų turimų platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

VYRISKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVEJAS

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita. 1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

HIGH PARK RAJONE
\$4,000 įmokėti, atskiras, didelių 7 kambarių namas. Dvi virtuvės, dvi vonios. Karšto vandens alyvos šildymas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Didelis gražus kiemas. Viena atvira skola balansui. Prašo \$22,500.

OAKMOUNT — BLOOR
\$5,000 įmokėti, atskiras, mūrinis namas, tinkamas keturioms šeimoms. Keturi virtuvės ir keturios vonios. Du garažai ir privatus įvažiavimas. \$275 pajamų į mėnesį ir butas savininkui.

RONCESVALLES — HIGH PARK BLVD.
\$5,500 įmokėti, puikus 3-jų seimų namas. Karšto vandens alyvos šildymas. Kiekviename augšte virtuvė ir vonia. Didelis kiemas. Dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas. Viena atvira skola balansui. Prašoma kaina \$27,900.

BLOOR — BROCK AVE.
\$2,000 įmokėti, originalus dviejų seimų namas — dupleksas. Vienas butas 6 kambarių, antras septynių II-me augšte. Karšto vandens šildymas. Du garažai. Viena atvira skola balansui. Labai arti Bloor gt.

LAKESHORE RD. — MIMICO
\$6,000 įmokėti, originalus, 3-jų metų senumo triplexas. Du butai po 5 kambarius ir vienas keturių kambarių. \$320 mėnesiui pajamų. Balkonai. Alumininiai langai. Prašo \$32,500.

VAKARINĖJE Miesto DALYJE
\$12,000 įmokėti, 8 metų senumo, 13 butų apartamentinis pastatas, 8 butai po 5 kambarius, 5 butai po 4 kambarius. Metinių pajamų \$12,500. Labai gerai išlaikytas pastatas. Prašo \$65,000.

100 AKRU FARMA — RESORTAS
\$10,000 įmokėti. Tik 80 mylių nuo Toronto, prie 11 kelio. Mūrinis 8 kambarių namas, kiti pastatai cementinių blokų. Du plaukimo baseinai. Piknikams stalai ir ugniaivietės stovyklautojams. Restoranas, likerų - dining room leidimas. Visi kambariai apstatyti brangiais skandinavais baldais. Dėl pilnesnės informacijos, fotografijų bei įrengimų sąrašo, skambinkite man dar šiandien.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartamentinių namų.

J. RUKŠA

LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 6-9165

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita. 1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

TORONTO Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios
— Artėja kun. dr. Pr. Gaidos kunigystės sidabrinė sukaktis. Prisimenant "T2" red. gražų darbą "T2", būtų gražu, kad lapkričio 18 d. sukakties minėjime būtų gausiai dalyvaujama nežiūrint parapijų ar ideologinių skirtumų. Lietuviškųjų laikraščių redaktoriai mūsų išeivijos gyvenime kiekvieno geros valios lietuvių turi būti vertinami ir gerbiami.

— Gilaus susikaupimo ir maldos žekle praėjo mirusiųjų prisiminimas praėjusį savaitgalį. Visos iškilmės buvo vainikuotos bendromis pamaldomis Toronto liet. kapinėse, kur iš Toronto ir apylinkės lietuviškųjų kolonijų buvo susirinkę pasigėrėtinais daug lietuvių.

— Parapijos rinklavo vokeliai baigiami spausdinti ir artimoje ateityje išsiuntinėjami parapijiečiams į namus. Vokeliams naują apipavidalinimą paruošė dr. inž. A. Kulpavičius.

— Šią savaitę lankomos šios gatvės: Windermere, Beresford ir Evans.

— Kat. Moterų dr. Jos. Jono Kr. par. skyriaus narių susirinkimas — ši sekmadienį po 11 val. pamaldų par. salėje.

— Parapijos klierikai rašo iš Romos, kad Kristaus Karaliaus šventėje dijakono šventimus gavo Jonas Staškevičius. Gruodžio 22 d. jis išvėntinamas kunigu. Atrodo, kad jaunojo kunigo pirmąją įvyks Toronto antroje Kalėdų diena. Liudas Jonuška tą pačią dieną gavo mažesnius šventimus.

— Parapijos choras. vad. muz. St. Gailevičius, per 11 val. sekmadienio pamaldas pradėjo giedoti lotyniškas Mišias. I choristų eiles pamažu įsijungia naujų jėgų.

Iškilmės lietuvių kapinėse
Vėlinių proga pr. sekmadienį sv. Jono liet. kapinėse įvyko tradicinės pamaldos. Susirinko arti tūkstančio tautiečių iš Toronto, Hamiltono, Oakvillės, Delhi, Londono ir kt. Kun. P. Azubaliui par. moksle buvo iškelta bendruomeninė idėja: lietuvių tiek gyvi, tiek ir mirusieji išlaiko bendruomeninę jungtį. Pamaldose dalyvavo gen. Lietuvos konsulas su žmona ir kunigai iš abiejų Toronto parapijų. Veik vis 62 kapai buvo nušvitę degančių žvakučių šviesos, kurios vakaro prieblandoje bylojo apie lietuviško kampelio ramybę. Po pamaldų buvo pašventinti 8 nauji paminklai: a.a. S. Butkienė, A. Seštoku, J. Zalatorius, V. Puodžiūnė, B. Saltmirui, Pr. Vilkui, St. Kazėnui ir V. Puniškai. Iš viso kapinėse yra 16 paminklų. Ypač pasigėrėtiną vaizdą sudaro lietuvių menininkų — T. Valiaus, R. Mozolaisko, A. Kulpavičiaus suprojektuoti paminklai. (A.a. A. Seštoku paminklo projektą padarė dail. T. Valius, o ne V. Macas, kaip buvo skelbta). Būti labai gera, kad ir ateityje mūsų žmonės būtų tiek samoningi ir paminklus statytų tik lietuvių suprojektuotus, nesugundydami standartinius firmų pasiūlymus. Bv.

Estų menininkų paroda atidaryta lapkr. 4 d. St. Peter's Exhibition Hall, Mount Pleasant Rd., Roehampton Ave. Ji truks iki lapkričio 11 d. Lankoma trečiadi., ketvirtadi. ir šeštadi. 6 v.v. — 10 v.v.; sekmadienį 2—10 v.v. Atidaryme dalyvavo gen. kons. dr. J. Zmuidzinis su žmona, kun. B. Pavėčius ir kt.

Prisikėlimo parapijos žinios
— T. pranciškonų vienuolynas ir Prisikėlimo parapija kanoniškai vizitavo provincijolas T. Jurgis Gailiūsis, OFM. Aptarta ir vietoje apspėsta eilė svarbių reikalų, jų tarpe — tolimesnė statyba. T. provincijolas pasidžiaugė labai praplatėjusia parapijos nuosavybe, parapijiečių bankelio sėkme ir Prisikėlimo parapijos pažanga. Garbingasis svečias visiems parapijiečiams ir geradariams prašė perduoti savo nuoširdžiausią padėką ir geriausius sveikinimus.

— T. pranciškonai Brooklyne padovanavo vertingą dail. A. Galdiko paveikslą, kuris pakabintas muzikos studijoje.

— Ryšium su pr. metais pradėtu vėjui, aktyviau paremti parapiją, suėjus metams, kitą savaitę parapijiečiams bus pradėti siuntinėti laiška su pranešimu, kiek jų per vienerius vėjus metus suaukoto. Nuo vėjus pradžiūs rinkliavos yra gerokai padidėjusios ir daugelis parapijiečių reguliariai daugiau aukoja nei buvo pasizadėję.

— Vėlinių novenos Mišios lapkričio mėn. laikomos kasdien, 8 val. r. Kurie gali, prašomi dalyvauti.

— Pirmos Komunijos ir tikybų pamokos viešąsias pr. m-las ir gimnazijas lankantiems — kas sekmadienį po 10 val. Mišių. Vairkučiai, baigę 7 metus, i pirmos Komunijos pamokas dar priimami. Pamokas lanko virš 60. Registracija — LV Namuose, 56 Sylvan Ave., tel. LE. 4-5773.

— Parapijos choras šią savaitę, be repeticijos antradi., dar renkasi bendrai repetacijai ketvirtadienį 7.30 v.v. Choras gruodžio mėn. pradžioje pakviestas svečiuosna i Montreale AV parapiją. Repertuaras jau ruošiamas. Ši sekmadienį, 7 v.v., chorui ruošiamą tradicinę padėkos arbatėlę, i kurią kviečiami visi choristai su antrosiomis pusėmis.

— Vaikų chore dalyvauja virš 100 vaikų i būsimiems pasirodymams ruošiami sunkesni dalykai, nuo šios savaitės repetacijos i šia tvarka: penktadieniai 6.30 v.v. — II ir III balsai, o sekmadieniai 2.30 val. p.p. — I-j balsai. Visos repetacijos — muzikos studijoje.

— Kviečiami visus aukomis ir fantais prisidėti prie seselių bazaro, kuris jau čia pat — lapkričio 17 d.

— Jaunimo sekmad. šokiai — 7.30 val. vak. muzikos studijoje. — Kita sekmad., lapkr. 18 d., lietuviškoji skautija mini 45 m. veiklos jubilėjų. Specialios pamaldos — 10 val. r.

— Kitos savaitės kalėdojimas: Avon Av., Birchview Cres., Brendwin Rd., Cameo Cres., Clairton Cres., Clendenan Ave., Cliff St., Cordella Ave., Dennis Ave., Easton Ave., Edinburgh Ct., Ellis Ave., Ellis Park Rd., Grenadier Hts., Humber Blvd., Idylwood Cres., Lavinia Ave., Oakview Ave., Riverside Cres., Rowland St., So. Kingsway, Waller Ave., Weston Rd., Worthington Cres.

— Prisikėlimo par. bankelis jau išduoda čekių knygetes, kurių čekiais nariai gali mokėti visas sąskaitas netik Toronto, bet ir visur kitur. Taip pat bankelis jau išduoda asmenines paskolas iki \$3.000. Bankelio darbo valandos: penktadi. 5-8 v.v.; šeštadi. 9 v.r. — 12 v.; sekmad. 9.30 v.r. — 1 val. p.p. Bankelio tel. 536-8111.

PADEKA

Sv. Jono Kr. parapijos salėje buvo surengtas labai linksmas pokylis — mūsų 25 metų vedybinės sukakties proga. Už tai ypatingai didelė padėka priklauso rengėjams, kurie tiek daug darbo pridėjo.

Dėkojam gerb. klebonui kun. P. Azubaliui ir F. Motiejūnui už gražius pasveikinimus ir gerus linkėjimus.

Taipgi visiems dalyviams už tokią brangią dovaną dar kartą sakome širdingą aciu!

Marie ir Kazimieras Daukai

PADEKA

Mūsų brangiai mamytėi a.a. ONAI BUTKIENEI mirus, visiems, lankiusiems Vėlionėse širgimo metu, atnešusiems gėles i laidotuvių namus, aukojusiems už Vėlionės sielą sv. Mišioms, atsilankiusiems i laidotuves ar palydėjusiems i sv. Petro kapines, Londono, pareiškiusiems mums užuojautą laikraščiuose, laiškais ar žodžiu ar kitu būdu pasitaravusiems a.a. Vėlionėi, nuoširdžiai dėkojame. Dėkojame kun. Mozgai už šventų sakramentų suteiktą lėgioninę, kun. J. Danieliui už gedulingas pamaldas prie vėlionės karsto.

Nuliūdę sūnūs, dukterys ir jų šeimos

A. + A.

MONIKAI LUKOSEVICIENEI mirus Lietuvoje,

jos dukterį Moniką Povilaitienę su vyru dr. Broniu, taip pat visus kitus lietuones šeimos narius bei artimuosius liūdesio dienosė nuoširdžiai užjaučia

Faustina ir Vitas Maneliai
Balys Vitkus

ŠI ŠEŠTADIENI, lapkričio 10 d., 7.30 val. v.
Prisikėlimo salėje Toronto lietuvių choras

"VARPAS" ruošia dešimtmečio

BALIU-ŠOKIUS

SOKIAMS GROJA
BENNY FERRY ORKESTRAS.

Įėjimas \$1.50, moksleiviams — \$1.00.
Pelnas, jei tokio bus,—dešimtmečio koncerto nuostoliams padengti.
Toronto lietuvių choras "Varpas"

Dėmesio!
Dėmesio!

Kariuomenės šventės proga, lapkričio 10 d., ŠI SEŠTADIENI, sv. Jono Kr. parapijos salėje kūrėjai - savanoriai ruošia savo tradicinį

POBŪVI-BALIUS su šokiais ir kitomis įvairenybėmis.

Lietuviškas orkestras "Olympia", vadovaujamas A. Ripkevičiaus, šokius paįvairins lietuviškos muzikos kūriniais. Veiks stiprus bufetas, loterija ir etc. KVIECIAME tautiečius savo atsilankymu paremti mūsų vykdomą laisvės kovų invalidų šalpos darbą. Pradžią 7 val. vakaro. Įėjimas 1 doleris.

Lietuvių
Vaikų Namų
Tradicinis

BAZARAS-BALIUS

įvyks lapkričio 17 d. Prisikėlimo salėje.

Bazaras ir bufetas su minkštais bei kietais gėrimais pradės veikti nuo pietų, t.y. 12 val. Šokių pradžia 7.30 val. vak., kuriems gros "Olympia" orkestras. Šalia bufeto ponios vašins lietuvišku kugelių ir dešrelėmis su kopūstais. Ten pat bus traukiami laimingi bilietai seniau skelbtos sidabrinii indų loterijos.

VISI TORONTO IR APYLINKES LIETUVIAI
MALONIAI KVIEČIAMI Į PARENGIMĄ ATSLANKYTI.

Įėjimas \$1.50. Studentams \$1.00.

Rengėjai

PAKVIETIMAI i kun. dr. Pr. Gaidamavičiaus kunigystės 25 m. sukakties paminėjimą dar gaunami parapijų kioskuose, "Dainos" bei P. Eišnų krautuvėse ir pas komiteto narius — J. Andriulį, I. Imbrasienę, A. Rinkūną, V. Sonda G. Balčiūną, V. Kolyčių. Mėnėjimas įvyks sekmadienį, lapkričio 18 d.

MIELI LIETUVIAI,

kas turite koki atliekamą baldą ar koki kitą daiktą lietuvių studentų patalponas apstatyti bei įrengti, malonėkite atvežti, važiuojant sekmadienį i bažnyčią, i studentų patalpas — 998 College St., prie Prisikėlimo salės. Informacijų teirautis pas studentų pirm. G. Beresnevičių tel. LE. 1-1432.

TLSS v-ba

Sv. Jono Kr. pašalpinės dr. Jos. mėsėnės laukričio mėn. susirinkimas — ši sekmadienį 3 val. p.p. salėje virš "T2". Susirinkime, be kitų dr. jai svarbių klausimų, bus aptarta N. Metų sutikimo balius.

J. Berzinskis ir M. Pranevičius šiaurėje nusipirko ūkį.

PADEKA

Gili mūsų padėka tretininkų kongregacijai už \$100 auką LV Namams. Visagalis Jums teatlygina gausiomis malonėmis. Savo maldomis lydesime Jus darandis gerus darbus. Dėkingos Kristuje.

Nek. Pr. Marijos sesers

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju Gerb. Ponioms ir Panelėms už suroštą man priešvestuvinę staigmeną, už parodytą didelį nuoširdumą, išreikštą gausiomis ir vertingomis dovanomis. Ačiu visoms.

Adelė Jonušaitė

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptaukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

DAŽYTOJAS—
DEKORATORIUS

• Ivačius dažymai
• Natūralaus medžio iššgaimas
• Popieravimas ir t.t.

KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vairuojami kas savaitę i Montreali, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburi ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1405

Inž. P. Lelis nupirko spaudos b-vės "Ziburiai" vieną šerą \$10. Anksčiau jau turėjo vieną šerą. Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

Padėka

A.a. Ant. Seštoku, paminklo pastatymo proga Toronto lietuvių kapinėse tenka padėkoti gerb. kun. klebonui P. Azubaliui už pašventinimą; dail. Tel. Valiui už meninę paminklo išvaizdą, patį brežinį ir parinkimą technikos jam iškalti; "Art Memorials" dirbtuvei Port Credit už akmenų paruošimą — iškaltimą; Vyt. Macui, vėlionės draugui, už visa paminklo statymo tvarkymą ir pinigų auką. Mano ir likusių sūnų vardu nuoširdūs aciu. Paminklas — didi pagarba Viešpačiui, ilgas prisiminimas a.a. vėlionės, tikras meno kūrinys kapinių grožiu, ženklas visu atsilankiusiųjų dvasiniam ir tautiniam susikaupimui.

Irena Seštokiene,

sūnūs Kestutis ir Arvydas, vėlionės palikuonys Hamiltono.

Rūkalų i dovanų krautuvei reikalinga mergaitė ar jaunesnio amžiaus moteris. Patyrimas nereikalingas. Tel. 141-7383. Skambinti po 3 val. p.p.

High Park rajone išnuomojamas kambarys ir virtuvė antram augšte su baldais ar be baldų. Telefonas RO. 6-0909.

Išnuomojami 2 kambariai su virtuve II augšte, St. Clair - Dufferin rajone. Skambinti vakarais tel. LE. 2-1298.

Išnuomojamas namas Eglinton-Mount Pleasant rajone. Tel. HU. 8-7749.

Išnuomojamas kambarys su maistu. Tel. 535-9379, skambinti po 6 val. vak.

Išnuomojamas frontinis kambarys I augšte, naujai dažytas, prie gero susiekimo. Tel. LE. 7-3281.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė arba 5 kambariai ir virtuvė II augšte. Tel. 762-4306, skambinti po 4 val.

Lietuvis LAIKRODININKAS

71 BEATY AVE. F. BOCHULIS TORONTO TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau i namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, slūbinius žiedus ir kt.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visu rūšių — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikeit i MARGIS DRUG STORE. Jei jus turbūt bet kokia problema, paskambinkite mums. Mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejus devynerius, ramūnėles, zubrazolę, "CV" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ D'FN' NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora —speciali nuolaida—2 poros už \$1.00

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERZINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

MONTREAL, Que.

Sv. Kazimiero parapijos žinios
— Didysis parapijos bazaras įvyks lapkričio 16, 17, 18 d. Prašomi visi parapijiečiai aukoti fantus ir atsilankyti.
— Parapijos jaunimo susirinkimas — lapkričio 25 d., tuojau po Sumos parapijos salėje.
— Praeito sekmadienio rinkliava — \$295.

Bazaras NPM seserų naudai — ši sekmadienį nuo 10 val. r. iki 10 val. v. vienuolyno patalpose. Veiks turtinga loterija, kavinė, įvairūs žaidimai dideliems ir mažiems, turgus, kur galėsite nusipirkti daug naudingų daiktų už pigią kainą. Atėję i seselių bazarą nesigailėsite ir savo atsilankymu paremsite gražų seselių darbą mūsų kolonijoje. Atminkime, kad seselės turi labai negausų rėmėjų būrelį ir mūsų maža parama bus netik materialinis, bet ir moralinis seselėms padrasinimas bei jų tylaus darbo įvertinimas. Jūsų atsilankymas laukiamas juo labiau, kad seselės tik vieną kartą per metus kreipiasi i jus prašydamos paramos.

B. Vaitkūnaitė-Nagienė, išraškinio šokio šokėja, pr. sekmadienį davė viešą paskaitą i modernaus šokio demonstraciją Montrealeo angliška kalbančiai visuomenei. Jos paskaita ir jos vadov. grupės šokio demonstracija buvo pirmoji iš serijos meno temomis paskaitų-demonstracijų eilės, organizuojamos Montrealeo YM-YWHA. Malonu pastebėti, kad "The Montreal Star", duodamas aprašymą, pristatė B. Nagienę kaip lietuvių, studijavusią išraškinį šoki Lietuvoje. Austrijoje i Amerikoje. Šokėja Montrealyje turi savo studiją ir dažnai su savo grupe pasirodo vietos TV programose. Linkime mielai šokėjai sėkmės.

Vėlinių vakare pamaldos AV bažnyčioje visada būna išpildingos: skoningai paruoštas simboliškas kapas ir gražios choro giesmės prisideda prie dionos rimties. Ši kartą ypatingai gražiai pasirodė parapijos choras, vad. muz. A. Ambrozaičio. Atrodo, kad po vasaros atostogų choras vėl rimtai dirba. Linkime pasirodyti Montrealeo visuomenei su koncertu kaip pernai žiemą.

Skautų - skaučių tūnai pr. sekmadienį minėjo skautų išteigimo Lietuvoje 45 metų sukaktį. 11 v. AV b-čioje visi organizuotai dalyvavo pamaldose, kurias laikė i atitinkamą pamokslą pasakė dv. vad. S. Kulis. SJ. Po pamaldų parapijos salėje įvyko bendra tūnų sueiga ir lauzas. Sueigos metu gražūs būrelis paukštyčių ir skaučių buvo pakeltos i augstesnį laipsnį. Sveikino Skautų S-gos vardu inž. J. Bulota. T. S. Kulis, SJ, red. J. Kardelis ir rėmėjų vardu H. Žižys. Laužą labai gražiai pravedė skautų tūnų adjut. E. Tekutis: bendros dainos, skautės D. Barteskauskės solo ir vėčių taut. šokių grupės pasirodymas buvo gražiai sutikti.

Iškilmėje dalyvavo ir apie 20 vengrų skautų-čių grupė. Simpatingi vengrai inėse daug gyvumo lauzo metu savo dainomis ir šokiais. Linkėtina, kad mūsų jauniems užmegztų santykius ir su kitų taut. grupių skautais.

Malonu konstatuoti, kad skautų eilės auga. Senuosius pakeičia nauji. Visa vadovybė jau už Lietuvos ribų augusio jaunimo rąkose. Praleidus porą valandų lietuviškojo organizuoto jaunimo tarpe kyla klausimas, ar pagrįs-

tai mūsų senieji vanoja priaugančią kartą už lietuviybės stoką?

KLK Moterų dr. Jos susirinkimas AV klebonijos salėje pr. sekmadienį buvo gausus ir reto darbingumo. Paskaitininkės dr. V. Giriūnienė, I. Rimkevičienė ir M. Jonynienė savo temas (žūr. pr. "T2" nr.) labai nuosekliai išgildeno; gyvose diskusijose dar daugiau buvo išsiaiškinti šių dienų moterims rūpimi klausimai. Aptartas v-bos sumanymas steigti dr. Jos ribose savęs ugdymo būrelius sekančiom temom nagrinėti: Dievas ir tikėjimas, šeima, visuomenė, spauda, literatūra ir menas, parengimai. Norima, kad būreliai apimtų galimai didesni skaičių moterų ir tikimasi, kad kiekviena narė ras sau patinkamą temą. Būrelių organizavimo reikalus pavestas v-bai. Valdybos sumanymas pravesti uždaras rekolckijas rado gvyvą pritarimą ir atsiradus atitinkamam skaičiui moterų rekolckijos įvyktų gruodžio 15-17 d. Sinteresuotos moterys prašomos kreiptis pas v-bos nars. Ilgokai užtrukę susirinkimas buvo užbaigtas v-bos paruoštomis vaišėmis. A. Z.

AV parapijos žinios
Lanko parapijiečius: T. J. Bo-revičius, SJ; pirmadi. ir antradi. — Chomedy; antradi. ir trečiadi. — Duvernay; ketvirtadi. ir penktadi. — Ville St. Laurent. T. K. Peč-kys: Verdun; antradi. — River-vys; trečiadi. — Rolland; ketvir-tadi. — Stehens, penktadi. — Beur-ling, T. St. Kulis: Ville LaSalle; pradžios pirmadienį nuo Alepin gt. ir šia savaitę kalėdos iki 9 Ave-nue intinai.

Sveikiname Alfonso Viskanto šeimą su naujuoju šeimos prie-augliu — sūnumi, kuris pakrikšty-tus pr. sekmadienį Andriaus vardu. Kūmiais buvo žmonos bro-lis ir sesuo.

Seimčio valdybos posėdis įvy-ko pr. sekmadienį posėdžių kam-baryje prie didžiosios salės.

AV parap. užpr. sekmadienio rinkliava — \$203.50. Visų Sventų — \$184.

"Lito" v-bos ir komisijų mėne-sinis posėdis — ši sekmadienį, lapkričio 11 d., 8.30 val. r. banko patalpose prie AV par. salės.

Visi bankai praeito mėn. pa-baigoje išmokojo tauptytojams pa-lūkanas už praeitą laiką. Dabar būtų geriausia proga perkelti sa-vo indėlius i "Lita".

"Lito" balansas spalio mėn. pa-siekė \$675.000 (pernai \$490.000). Yra daug vilčių, kad iki š.m. galo bus pasiekta trys ketvirtčiai mili-jono dol. t.y. padides visu trečia-daliu. Indėlių — \$645.000, pernai — \$466.000; paskolų — \$534.000 (\$372.000), investacijų — \$70.000 (\$32.000). Per pirmuosius 10 mė-nes, padaryta \$1.310.000 apvart-os; per visus 1961 m. \$1.017.000. Narių — 718.

Havana. — Iš amerikiečių ba-zės Guantanamo Kuboje, evakuo-tos amerikietės moterys ir vaikai.

DISTRICT ESTATE BROKERS
Naija Montrealeo Real Estate Board 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472
Namai, žemė, draudimas, paskolos. Iėjus i dešimtuosius darbo metus reikiame nuoširdžiai padėką mūsų klientams ir visiems padėjusiems ir prisidėjusiems išeiti i prekybinį gyvenimą.

Su pagarba
P. ADAMONIS

Taupyk i skolinkis savo
KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"

SANTAPOUS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: sekmadieniai nuo 10.30—1 val. p.p. Aušros Vartų pa-rapijos salėje. Šiokiadieniai: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirma-dieniai nuo 10.30—12 val. ir nuo 7—8 val. v.; trečiadieniai ir penktadieniai nuo 7—8 val. vak. 3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX): trečiadieniai ir penktadieniai nuo 3—8 val. ir šeštadieniai nuo 10—12 val.

PASKOLŲ REIKALAIŠ kreiptis pas ved. padėjęją P. Rudinską Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

RON